Milliyet

ÇOCUK

30 Nisan 1979 • Sayı 18 • 10 Lira

Her hafta ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

Bir çizgi romanın tamamı
UĞURSUZ ADA

ABDİ İPEKÇİ ÖDÜLÜ SONUÇLARI

KAPTAN VE ÇOCUKLARI

JOE MUSIAL

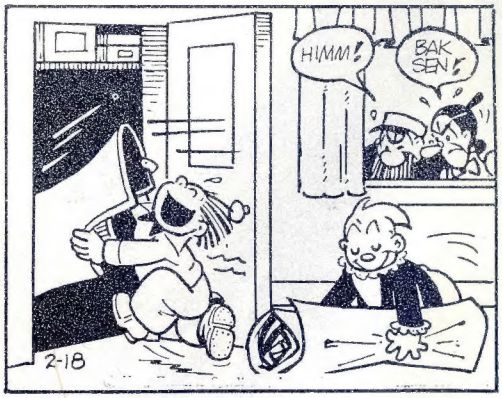

ABDİ İPEKÇİ ÖDÜLÜ'nün sonuçlarını bu sayımızda sunuyoruz, sevgili okurlar... "Milliyet" Gazetesi Yazı İşleri Yönetmeni TURHAN AYTUL, "Milliyet" Gazetesi Yazarı REFİK ERDURAN, "Arkadaş Kitaplar" Yönetmeni ERDAL ÖZ ve dergimiz Yazı İşleri Müdürü ÜLKÜ TAMER'den oluşan Seçiciler Kurulu, yazılarınızı değerlendirmekte büyük güçlük çekti doğrusu... Yapıtlarınız birbirinden güzel, birbirinden anlamlıydı... Yurdumuzun geleceği adına büyük kıvanç duyduk. Birincilik ödülü alan yazıları 10., 11. ve 12. sayfalarımızda okuyunca, inanıyoruz ki, siz de bizim gibi düşüneceksiniz... Aynı sayfalarda küçük fotoğraflarını sunduğumuz plaketler, ödül kazanan kardeşlerimize gönderildi. Kendilerine ve bu yarışmaya katılarak "Söz Özgürlüğü" konusunda düşüncelerini yazan bütün okurlarımıza teşekkür ediyoruz... Seçiciler Kurulu, yedi birincilik ödülünün yanı sıra, iki de "Özel Ödül" verdi. Bu iki ödül, iki sınıfa verildi. Bu iki sınıfın öğrencileri ayrı ayrı yazdıkları başarılı çalışmalarla yarışmamıza katılmışlar... "Toplu" sayılacak bu katılma da, yazıların üstün düzeyleri göz önünde bulundurularak, "Özel Ödül"le değerlendirildi...

BİZDEN SİZE

DAHA önce yazdığımız gibi, belli başlı Avrupa çocuk dergileriyle iş birliği ediyoruz. Sizlerin daha şimdiden yurdumuzun adını başka ülkelerde duyurmanızı istiyoruz... "Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirisi İlkeleri"yle ilgili yarışmamızda birincilik ödülü kazanan öykülerin yabancı dillere çevirisi tamamlanmak üzere... O öyküleri, yayımlanmaları için, Avrupa'daki dergilere göndereceğiz... (Aynı öyküleri 21. sayımızdan başlayarak biz de yayımlayacağız.) Resim yarışmamızda derece alacak yapıtlar da başka ülkelerde kendi imzanızla yayımlanacak... Bu arada, dergimizin Avrupa'da da ilgi toplamaya başladığını belirtelim... Yanda bir bölümünü gördüğünüz yazı, Almanya'da, "Neue Stafette" dergisinde çıktı... Bu başarıları sizlere borçluyuz, sevgili okurlar... Dergimize ilk sayısından beri sizler yön verdiniz; onu siz biçimlendirdiniz... Hepinize yürekten teşekkürler... Haftaya buluşmak üzere, güzel, başarılı günler dileriz...

TÜRKEI

Kriegerisch bietet sich auch dieses Heft aus der Türkei. Es erscheint wöchentlich. Auflage: 80000. Angesprochen werden Leser zwischen 10 und 13 Jahren. Neben Comics auch Erzählungen, eine Rätseldoppelseite, Informationen über Stars, Sport. Eine Beilage informiert über Verkehrszeichen und

İÇ SAYFALARDA

Uzay Çocukları 4
Küçümen Kapiumbağa 8
Halit Kıvanç Sizlerle 9
Abdi İpekçi Ödülü 10
Sözcükler Arasında 13
Test 14
Pıtırcık'ın Serüvenleri 16
Kirpi Çocuk 17
Mehmet'in Çevre Dosyası 18
Uğursuz Ada 19
Gezi Notları 51
Bizim Ali 52
Tarihte Bu Hafta 53
TV — Sinema 55
Taşkın Amca 57
Larry Yuma 58
Bilmece—Bulmaca 62
Mektup Arkadaşı 64
Okurdan Okura 65
Hayvanlar Ansiklopedisi 66

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına ERCÜMENT KARACAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: ÜLKÜ TAMER

Teknik Yönetmen: EDİP ALŞAR

Pazartesi günleri yayımlanır

1979 / Sayı 18
30 Nisan 1979

Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış Milliyet Ofset Tesislerinde basılmıştır.

Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Cağaloğlu, İstanbul

Abone koşulları: 1 yıl: 455 TL — 6 ay: 227,50 TL
Uçakla: 1 yıl — 553 TL — 6 ay: 226.50 TL

Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir.
Kıbrıs için satış fiatı: 12.50 TL

OKURUN SESİ

Daha önce yayımlamış olduğunuz, "Pembe Panter"in serüvenlerini tekrar yayımlamaya devam ederseniz çok sevineceğim.

TÜRKAN TAR (İstanbul)

Hepimizin sevdiği kahraman Pembe Panter yepyeni serüvenleriyle 21. sayımızda aramızda olacak sevgili okurumuz.

Derginizi çok seviyorum. Acaba, "Püskül ile Çilli" ne zaman yayımlanmaya başlayacak?

TANSEL KAYHAN (Urfa)

Pembe Panter gibi, Püskül ile Çilli'nin de serüvenleri 21. sayımızda başlayacak sevgili okurumuz.

Derginizi çok beğeniyorum. Acaba, "Pul Köşesi" ni biraz genişletir misiniz?

EKREM KEÇECİ — HÜSEYİN SAKARYA

Derginizi çok seviyorum. Ancak, "Temel Reis" çok kısa. Biraz uzatamaz mısınız? Ayrıca, "Bizim Ali"de çok güzel. Yazılı olsa olur mu?

DENİZ AYGÜN (İstanbul)

Ne yazık ki Temel Reis'in serüvenleri tek sayfalık sevgili okurumuz. Ayrıca Bizim Ali'yle ilgili dileğinizi Mıstık ağabeyinize ileteceğiz.

UZAY ÇOCUKLARI ÇILGIN BİLGİN

BU SIRADA YUKARIDA BİR GEMİDE...

HESAPLARIMA GÖRE LİMAN TAM ALTIMIZDA. DEMİRLEMEMİZ GEREKEN YERİN ÜZERİNDEYİZ!..

BU DÜĞMEYE BASINCA...

KAPAKLAR AÇILDI. GEMİNİN ÇİMASI DERİNLİKLERE GİTTİ..

DEMİR, DİPTE BİR DELİK AÇTI.

UYGAR DİKKAT ET.

UYGAR DİKKAT ET!

HEY NE OLUYORUZ.

GENE YAĞMUR BAŞLADI.

ÇILGIN BİLGİN BURADA DA MI BULDU BİZİ?

BU KADAR ZORLU YAĞMUR YUKARDA BİLE YAĞMAZDI..

O DA NE. YAĞMURLA BİRLİKTE İKİ ÇOCUK DÜŞTÜ. ŞİMDİYE KADAR GÖKTEN, KURBAĞA, BALIK FALAN YAĞDIĞINI GÖRDÜM AMA, ÇOCUK İLK KEZ YAĞIYOR.

DURMAYIN ÇABUK KAÇIN BURADAN. GEMİNİN DEMİRİ TAVANI DELDİ. KENTİ SULAR BASACAK!

TAM SIRASINDA HAZIRLANMIŞIZ. HEMEN DELİĞİ KAPATALIM.. İŞ BAŞINA...

SUYU KESTİK. ŞİMDİ BURAYI SAĞLAMLAŞTIRALIM..

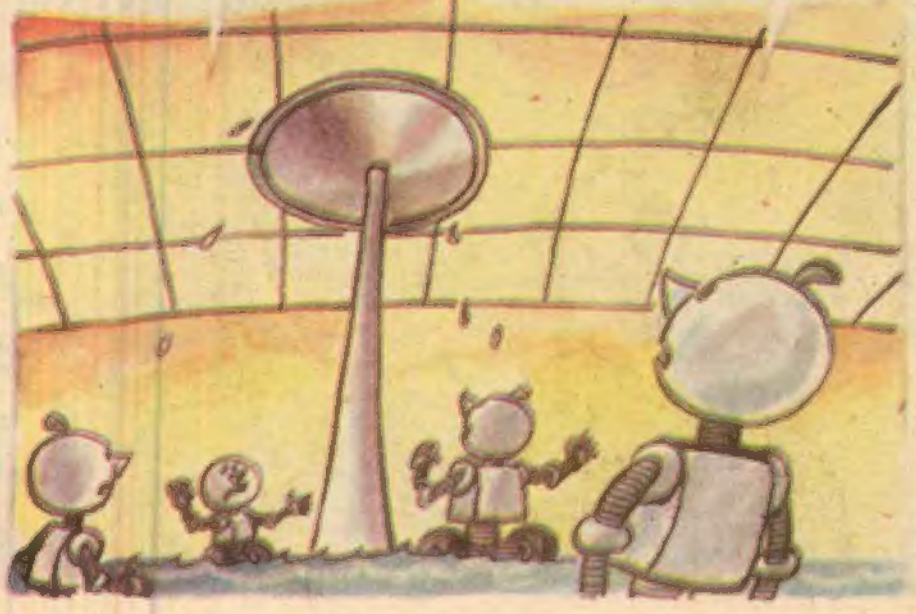

ÇOK DİKKATLİ OLMALIYIZ. AKLIMIZA GELMEYEN HERAN BAŞIMIZA GELEBİLİR.

BİRAZ ÖNCE İÇERİDEKİLERİN NE YAPTIĞINI MERAK EDİYORDUK..

OYSA ŞİMDİ BİZ DE İÇERİDEYİZ..

ÇOK İLGİNÇ BİR YER BURASI...

BU İNSANLARIN BİR DAHA YERYÜZÜNE ÇIKAMAYACAKLARINI DÜŞÜNDÜKÇE...

AMA, BİZ DE ONLARDAN BİRİYİZ ŞİMDİ

HAKLISIN UYGAR, BİZ DE KISILIP KALDIK BURADA..

SULAR ÇEKİLMEDİKÇE YERYÜZÜNE ÇIKMAMIZ OLANAKSIZ.

EE. PEKİYİ NE YAPACAĞIZ ŞİMDİ..

BİZİMKİLERLE İLİŞKİ KURALIM.

BABA BEN IŞIN.. SESİMİ DUYUYOR MUSUN?...

EVET KIZIM DUYDUM... NEREDESİNİZ?

ÖĞRENİNCE ÇOK ŞAŞIRACAKSINIZ.. YERALTI KENTİNDEYİZ!

DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

GÜROL SÖZEN

KÜÇÜMEN KAPLUMBAĞA

GÜNLERDEN bir gün küçük kaplumbağa yürüyüşe çıkmış. Gökyüzü aydınlık ve güzelmiş. Dağbaşlarında açan çiçekler gibiymiş gökyüzü: mavi mavi, bulut bulut. Diğer kaplumbağalar gibiymiş küçük kaplumbağa da, ağır mı ağır, titiz mi titiz! Bir de kendisine sorarsanız, ivedi işlerden oldum olası hiç hoşlanmadığını söylermiş. Kuşları gördüğünde dudak büker,

"Gürültücü, üstelik gösterişe çok düşkün bunlar," diye mırıldanırmış.

Gökyüzünde yel gibi gezinen hayvanlar, arada bir arkalarına dönüp ne denli yol aldıklarına bakar, oysa bizim küçümen hiç bakmazmış ardına. Ardına bakması bir yana, başını bile çevirmezmiş. Yürüdüğü ile durduğu belli bile olmazmış.

"Ben, yani biz kaplumbağalar, alçak gönüllü hayvanlarız," demekten de kendini alamaz, konuşur da konuşurmuş.

"Gösterişi, süsü sevmeyiz biz. Ardımıza bakıp şu denli yol yürüdük diye övünmeyiz hiç bir zaman. Önümüzdeki yoldur bizi ilgilendiren. Bizce, geçilmiş yolun değeri yoktur. Ama bazıları - ki onlar sözünü sohbetini bilmeyenlerdir - hem dört ayaklı hem de arpa boyu yol alıyorlar diye alay ediyorlar bizlerle. Oysa annem, bir başıma gezmeye çıkabileceğim yaşa gelince, 'Çok dikkatli olmalısın çocuğum. Adımını nereye atacağını iyi düşünmelisin. Küçükler dikkatsiz olurlar, umursamazlar. Ama yeryüzü güzel olduğunca tehlikelidir de. Yürüyüşe çıkarken önce sağına ve sonra soluna bakacaksın. Bir tehlike var mı diye havayı koklayacaksın. Daha sonra da ayağınla yeri yoklayıp, kendine güven gelinceye değin bekliyeceksin. Bizim bir Atasözümüz vardır çocuğum.: Uzun yaşamak istersen, kaplumbağa gibi hareket etmelisin; derdi.

"İşte ben, annemin bu sözünden ötürü dikkatli ve ağır yürüyorum. Gezintiye çıktığım zaman nereden geçtiğimi, çevremde neler olduğunu iyicene öğrenirim. Çünkü ağır yürüyen hem kendini, hem de gözlerini yormaz. Neden mi? Tane tane bakarız çevremize de ondan. Siz gözlük takan bir kaplumbağaya rasladınız mı hiç? Söyleyin bakalım bana, hangi hayvanlar daha uzun yaşar? Kaplumbağalar, değil mi? Evet, bizler. Bizler için 'yıl' sözcüğünün hiç anlamı yoktur. Yıllarca yaşarız biz. Sözgelimi, annem güngörmüş bir kadındır. Kendisiyle alay eden diğer hayvanların ve aceleci yaratık olan insanların, büyük dedelerinin büyüklerini de görmüştür..."

Küçümen kaplumbağamız yalpalıya yalpalıya, gün güneşini çekinceye değin, kendi kendine, konuşa konuşa gezinmiş durmuş. Aslına bakılırsa pek gezindiği söylenemezmiş, ama her neyse!

Küçümen kaplumbağamız doğa içinde en çok papatyaları severmiş. Çimenler ve çiçekler arasında dolaşmak mutlu kılıyormuş onu. Günlük gezmesine çıktığında papatyalara uğrar, disiplinli ve dikkatli yaşamanın erdemlerinden sözedermiş. Papatyalar da beyaz taçlı başlarını sallıyarak, küçümen kaplumbağanın sözlerini onaylar, dostluğu için ona teşekkür ederlermiş. Arada bir kuşlar ve kocaman hayvanlar kaplumbağayı görünce:

"Merhaba kaplumbağa kardeş. Aman kendini bu kadar yorma, "ya da, "Arpa boyu bu uzun yolu nasıl yürüdün?" derlerse hiç cevap vermezmiş. Sinirlenmenin yaşamı kısalttığını düşünürmüş!..

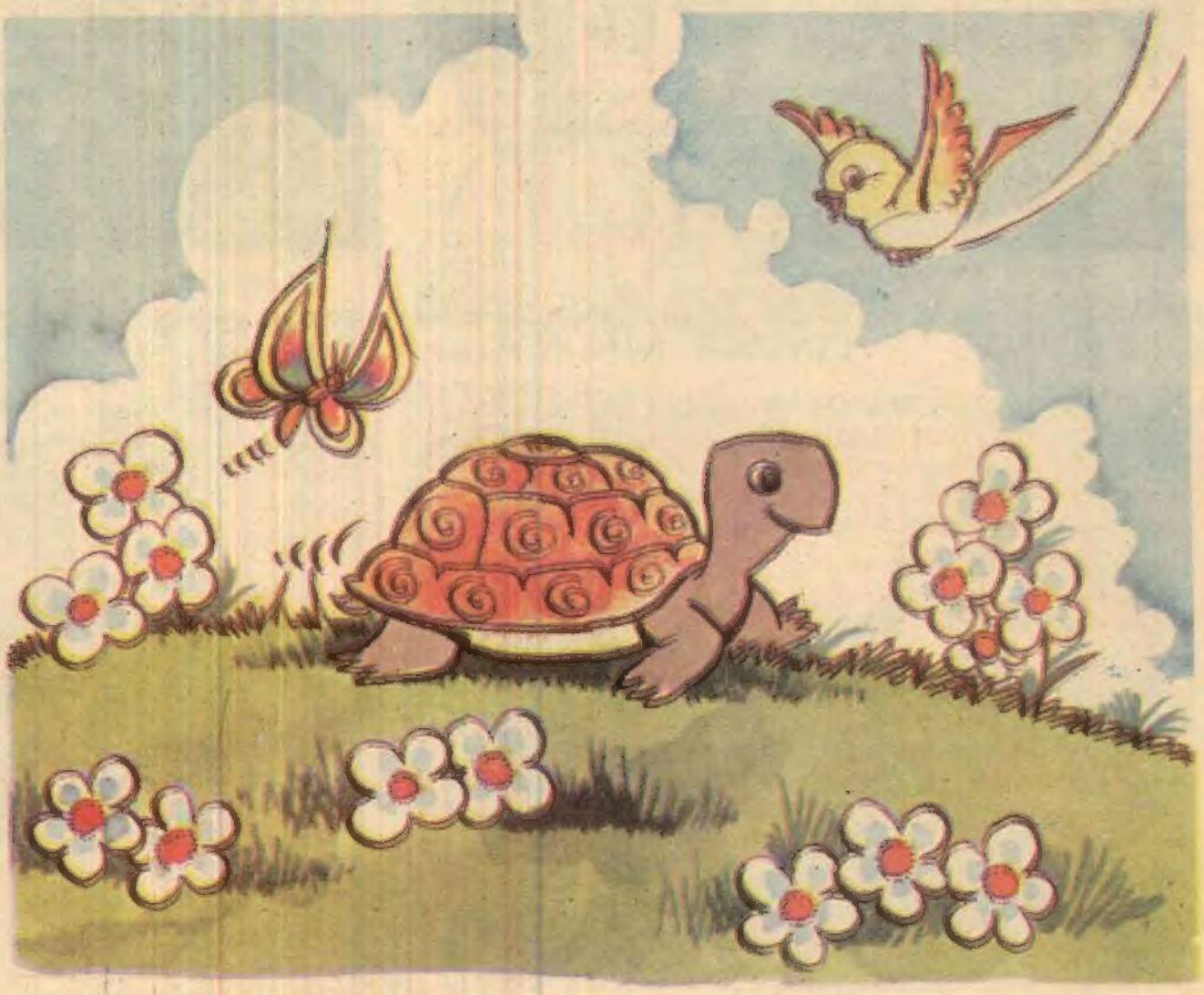

Gökyüzünün aydınlık ve güzel olduğu bir gün papatyalara uğramış bizim küçümen. Papatyalara, yağmurlu havalardan hiç hoşlanmadığını, güneşli günlerin erdemini tane tane anlatırken kalakalmış birden. Sesi kesilivermiş. Gözleri büyümüş. Yüzü kasılmış. Papatyalar ise, küçük konuklarının bu halini görünce çok kaygılanmışlar. Kökleri ile toprağın altını dinlemeye başlamışlar. Zavallı küçümenimiz ise penceresinden başını çıkarmış, annesinin öğütlerine uyarak havayı kokluyor, ne olup bittiğini anlamaya çalışıyormuş. Ne var ki kalın kabuğu engel oluyormuş bütün bunları izlemeye. Birden bire karnına vurulan tokmağın etkisi ile sırtüstü düşmesine ise hiç akıl erdiremiyormuş.

Papatyalar ise dostları kaplumbağayı nasıl düzelteceklerini düşünürken... bir de ne görsünler! Bizim küçümenin eski yerinde kafası şiş bir göstebek durmuyor mu!.. Meğerse bu güzel günde köstebek kardeş de kırlarda dolaşmak için annesinden izin almış ve yeryüzüne doğru yola koyulmamış mı! Ne var ki işler ters gitmiş! Köstebeğin yeryüzüne çıkacağı yer, kaplumbağanın papatyalarla çene çaldığı yer değil miymiş! Üstelik bu yer kaplumbağanın tam gövdesine raslamıyor muymuş!..

Ağlamaklı yüzle çevresine bakınan köstebek, papatyaları görünce:

"Papatya kardeş, başımı taşa vurdum," demiş.

Papatyalar hem üzülmüş, hem de gülmüşler.

"Sen miydin a köstebek kardeş. Bir tehlike geliyor diye biz de korkmuştuk. Oysa sen taşa değil, kaplumbağaya çarptın. Bak!.." demişler.

Köstebek başını çevirince, kendi gibi küçümen bir kaplumbağanın çırpınıp durduğunu görmüş. Ayakları havada, sırtı yerdeymiş kaplumbağanın. Köstebek başının acısını unutup, hemen kaplumbağanın yardımına koşmuş. Onu iterek eski durumuna getirmiş.

"Özür dilerim kaplumbağa kardeş, bir yerinizi incittim mi?"

"Zararı yok ama..." demiş kaplumbağa. "Hep ivedi işler yüzünden bütün bu olanlar. Toprağın altından yeryüzüne çıkarken çok iyi düşünmeniz gerekirdi. Anneniz size söylemedi mi bütün bunları?"

"Söyledi ama sabah çok uykuluydum. Unuttum tümünü," diye yanıtlamış köstebek.

"Bunun cezasını gördünüz, başınız şişmiş."

Köstebek ezilmiş büzülmüş bu sözün altında. Utancından başını önüne eğmiş.

Küçümen kaplumbağa:

"Üzülmeyin artık. Ben bu sözleri sizin geleceğiniz için söylüyorum. Daha kötü bir sonuç bekliyebilirdi sizi. Daha düşünceli hareket ederseniz bundan böyle."

"Teşekkür ederim kaplumbağa kardeş. Öğüdünüzü tutacağım bundan sonra," demiş köstebek.

Papatyalar, dostları küçümen kaplumbağanın yanısıra küçük köstebeği de aralarına almışlar.

Çiçeklerle hayvanlar dostluk kurabilir mi demeyin sakın! Doğa, dostluklar ve arkadaşlıkları barındırıyor yüreğinde. Arılar, kelebekler, çiçeklere nasıl şarkı söylüyor ve çevrelerinde dans ediyorlarsa, kaplumbağa ve köstebek te öylesine içten sevgilerini sunuyor papatyalara.

Küçümen kaplumbağa ne zaman bir yürüyüşe çıksa, köstebek kardeş onu toprak altından izliyor. Sonra da başını topraktan çıkarıp:

"Merhaba kaplumbağa kardeş," diye el sallıyormuş. Birlikte kır çiçeklerine, papatyalara doğru yola koyulurken, kaplumbağa, uzun bir yaşamın erdeminden sözediyormuş ona...

HALİT KIVANÇ SİZLERLE

SAAT KAÇ ?

GEÇENLERDE sunduğumuz bulmacalar ilginizi çekmiş olmalı ki, mektupla, telefonla dilekte bulunan okuyucuların yanısıra, rasladıklarım da "Var mı yeni bulmacalar?" diye sordular. Onlar böyle sorunca, bende de yeni bulmacalar sorma arzusu uyandı. Oturdum daktilonun başına.. Tam yazıya gireceğim.. ZIRRR!. Saat çalmaz mı? Sanki "Benden de bahset!. Birden de söz et!." demek istiyor gibiydi benim emektar masa saati.. Bunca yıllık dostumdu. Her gün bana vakti gösteriyordu. Kırmadım onu.. Yazımı saatlerle doldurdum. Önce birkaç saatli bulmaca size:

1 — Bir adam saat 11'de bir yerde bulunacak. Fakat saatinin 25 dakika ileri olduğunu sanıyor. Oysa saati ileri değil, aksine tam 10 dakika geridir. Bu durumda saat 11'de bulunması gereken yere kaçta varır?

2 — Elinize kalemi alın ve yazın: "BIRA SAT..." Şimdi bu iki sözcükte bir tek harfin yerini değiştirin!. Ama öyle bir yere koyun ki o harfi.. Hem başka anlamda iki yeni sözcük çıksın. Hem de bu sözcüklerden birisi, bu haftaki konumuz olsun.

3 — Saati aynaya tuttuk. Ve 2'yi 40 geçtiğini gördük. Başka deyimle, aynadaki görüntüye göre saat 3'e 20 var.. Gerçekte kaçtır saat?

4 — Saat 5'i 10 geçe ile 10'u 5 geçe arasında ne fark vardır?

Bulmacaların çözümlerini yazımızın sonunda başaşağı bulacaksınız. Şimdi de saatli fıkralar size:

Adamın biri saat almak için dükkana girmiş, "Param az. Bana dükkandaki en ucuz saati verin" demiş. Saatçi de bir duvar saati çıkarmış: "Buyurun, dükkanımdaki en ucuz saat budur. Ancak bunu kullanmanız için, onun dilinden anlamanız gerekir. Şöyle ki, bu saat 3'ü gösterdiğinde 7'yi çalar ki, o anda gerçek zaman saat 12'yi çeyrek geçiyor demektir."

İki deli deniz kenarına gelmiş. Biri kolundaki saati çıkarıp suya atınca öteki sormuş:

— Niye attın saatini denize?

— Bakalım yüzecek mi diye..

— Yüzer mi hiç? Atmadan önce kurmadın ki..

Ve işte saatli bulmacalarımızın çözümleri:

1 — Saat tam 11'de bulunmak için 25 dakika ileri sarılığı saatine bakacak olan adam, böylece kendi saati 11'i 25 geçiyor'u göstereceğinden oraya gideceğtir. İyi ama saati 10 dakika geri olduğuna göre, o anda gerçek saat 11.35'tir. Çözüm: 11.35 ...

2 — BIRA SAT ... Bira'daki "A" harfini alıp da "Sat"taki "A"nın yanına yerleştirirsek, ne olur: "BIR SAAT"...

3 — Gerçekte saat 9'u 20 geçiyor demektir.

4 — Arasında 4 saat 55 dakika fark vardır.

«ABDİ İPEKÇİ ÖDÜLÜ» SONUÇLARI

«Söz Özgürlüğü Neden Gereklidir?» konulu yazı yarışmamızda birincilik kazanan yazılar belli oldu...

Seçiciler Kurulu, yedi birincilik ödülünün yanısıra, iki de «Özel Ödül» verdi...

ÖDÜL KAZANANLAR:

PINAR BAŞAR
SELKAN POLATKAN
DEVRİM YALKUT
TÜMEL GÖZEN
ZEYNEP ÜSTÜNİPEK
M.KEMAL ÖZDEMİR
FİLİZ BALTA

ÖZEL ÖDÜLLER:

TOPLU OLARAK BAŞARILI ÇALIŞMALARLA KATILDIKLARI İÇİN

MANİSA ALİ RIZA ÇEVİK İLKOKULU 2-E SINIFI

VE

BODRUM LİSESİ 3-C SINIFI

PINAR BAŞAR Adana 9 yaş birincisi

DEMOKRASİ yönetimi olan her ülkede düşünce özgürlüğü, düşündüklerini söyleme özgürlüğü olmalıdır. Olmalıdır diyorum, çünkü bazı ülkelerde demokrasi olduğu halde düşünce özgürlüğü yoktur. Örneğin bizim ülkemiz...

Düşünce özgürlüğünü yok etmek isteyenler, düşünceleri kendi düşüncelerine uymayan kişileri öldürürler. Halbuki hiç bir demokrasi yönetiminde böyle bir kural yoktur. Bu kişiler öldüreceklerine onlarla konuşup anlaşsalar daha iyi olur. Fakat onlar bu yolu seçmemektedirler. Başkalarının düşüncelerine saygı duymayan, kendi fikrini zorla kabul ettirmek isteyen kişiye veya kişilere militan denir. Bu militanların ülkeyi monarşi ile yönetmek istedikleri her hallerinden bellidir. Bu kişiler derhal yakalanıp cezalandırılmazsa ulusların başına çok büyük işler açabilir. Bunların en korkuncu savaştır. Savaşta yıkılan evler, yaralanan insanlar, açta, açıkta kalan çocuklar, cephede biraz daha yaşamak umuduyla çarpışan askerler korkunç bir tablodur. Fakat söz ve düşünce özgürlüğü sağlanmış bir ulusta mutlu, geleceklerinden emin yaşayan insanlar ne güzel bir tablodur. Bu iki ulusu karşılaştırdığımızda ne kadar değişik görünürler.

Buna göre, düşünce özgürlüğü mutlu bir millet için gereklidir.

SEÇİCİLER KURULU:

TURHAN AYTUL
"Milliyet" Gazetesi
Yazı İşleri Müdürü

REFİK ERDURAN
"Milliyet" Gazetesi yazarı

ERDAL ÖZ
"Arkadaş Kitaplar" yönetmeni

ÜLKÜ TAMER
"Milliyet Çocuk Dergisi"
Yazı İşleri Müdürü

SELKAN POLATKAN Ankara
10 yaş birincisi

KONUMUZA başlamadan önce söz özgürlüğünün tarifini yapalım. Söz özgürlüğü bir insanın düşüncelerini her yerde ve her zaman serbestçe açıklamasıdır.

Söz özgürlüğü olmayan bir ülkede çağdaş bilgin yetişmez. Çağdaş bilgini bulunmayan bir ülkenin gelecek kuşakları da aydın olamaz, çocukları cahil kalır. Olayları gerçek şekliyle bilemezler. Kafaları çağdışı bilgiyle dolu olduğu için, yeni ve doğru bilgiyi kabullenemezler. Bunun içindir ki kendilerinden ayrı ve doğru düşünenleri yok etmek isterler. İşte böyle yanlış düşünenler, yani kafaları söz ve yazı özgürlüğüne karşı olanlar, gazeteci Abdi İpekçi'yi öldürenlerdir. Özgürce düşünemeyenler iyi bir düşünür, söz özgürlüğüne yaşam boyu değer vermiş olan Abdi İpekçi'ye özgürce yazma ve düşünme hakkı tanımamışlardır. İşte bu kötü insanlar biz yurt çocuklarına dünya kadar zarar vermiştir. Bunun en açık örneği yurdumuzun en büyük gazetesi olan "Milliyet" gazetesinin başyazarı söz ve yazı özgürlüğünü savunan Abdi İpekçi'nin öldürülmesidir. Abdi İpekçi'nin öldürülmesiyle Türk çocukları kendilerine ışık olacak bir değeri yitirmişlerdir. Şuna inanıyorum ki Abdi İpekçi'nin ışık olduğu söz ve yazı özgürlüğünü diğer yazar ağabeylerim yerde bırakmayacak, bu ışık gittikçe biz yurt çocuklarına daha parlak ve aydınlık yollar açacaktır. Bu ışığı çağdaş düşünmeyen boş kafalı geri insanlar söndüremeyecektir.

Umarım o ve onun gibi düşünenler ve düşündüklerini serbestçe yazanlar, bu kötüleri de kurtaracaktır; çünkü onların başka kurtuluş yolu olmadığına inanıyorum.

DEVRİM YALKUT Patnos Ağrı
11 yaş birincisi

İNSANLAR konuşa konuşa, hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşır derler.

Her kişinin bildiğini ya da düşündüğünü söyleme hakkı vardır. Her kişinin bildiğini ya da düşündüğünü söylemesi için ona söz hakkı tanınırsa elbette ulusumuz ileri adımlar atıp dünyaca imrenilecek bir duruma gelir. Demokrasi ve özgürlük düşmanları amaçlarına ulaşamaz ve ulusumuz mutluluğa kavuşur.

İnsanlar tartışacaklardır, fakat herkesin düşüncesi değerlendirilip her kişiye söz hakkı tanınacaktır. Kişiler bildiklerini ve düşündüklerini özgürce söyleyebilirlerse ulusumuz büyür, gelişir.

Demokrasi düşmanlarının Abdi İpekçi gibi yazarları öldürüp amaçlarına kavuşamayacakları bilinmelidir.

Söz özgürlüğü olmazsa, Ulusumuz büyüyeceği yerde küçülür. Dünya gözünde küçük, gelişmemiş bir ulus olarak kalır. Ulusumuzun büyümesi ancak söz özgürlüğüyle gerçekleşebilir.

Bir gün arkadaşlarımızla kardan bir ev yapmıştık. Ani olarak bir kaç köpek saldırdı. Ben, "Kardan evin içine girelim, saklanalım," dedim. Arkadaşım Özdemir ise, "Köpekleri kartopuna tutalım," dedi. Sinan, "Yere çömelelim, o zaman ısırmazlar," dedi. En sonunda kardan evin içine girip orada köpeklerden korunduk. Eğer arkadaşlarım bana söz hakkı tanımasalardı belki de köpekler bizi ısırırlardı.

Başta verdiğim örnekte, "İnsanlar konuşa konuşa, hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşırlar," demiştim. Fakat burada köpekler hırlaşa hırlaşa bizi parçalamak için anlaşmışlardı. Biz de konuşa konuşa anlaşmayıp hırlaşsaydık köpekler bizi parçalayabilirdi.

Biz, kendimizi o anda ulus olarak sayalım. Köpekler de ulusumuzu parçalamak isteyenler olsun. Biz yani ulus orada konuşarak anlaşmasaydık belki de parçalanırdık.

İşte söz özgürlüğü bunun için gereklidir. Her yerde her kişiye söz hakkı tanınması gerekir, yoksa hiç bir amaca ulaşılmaz.

TÜMEL GÖZEN Bursa
12 yaş birincisi

BAZI bilgeler kişiyi "Düşünen hayvan" diye tanımlamışlar. Bazıları da "Konuşan hayvandır" diyerek tümlemişler bu tanımı. Düşünmek ve konuşmak: İşte bizi insan yapan iki özellik. Biz düşündüğümüz ve konuştuğumuz için insanız.

Kişioğlu başlangıçta diğer yaratıklardan farksızdı; ama düşünüyordu. Bu düşünce yeteneğini kullanarak doğayı değiştirdi. Yaşamını geliştirdi. Uygarlık dünyası insan düşüncesinin gelişmesiyle koşut olarak boy attı. Daha mutlu yarınlara insan düşüncesi sayesinde ulaşıldı.

Her düşünce insanlık yaşamında yeni bir tomurcuktur. İnsanlık için yararlı bir meyvenin çiçeğidir. Bizim yarınlarımız bu yeni yeni tomurcuklarla süslenir. İnsanlar, gelecek kuşaklar bu tomurcukların meyveleriyle daha mutlu, daha tasasız bir yaşam sürecekler.

Biz insanların düşündüğünü konuşmalarından anlarız. Düşünce, söze ve yazıya dökülmedi mi onun varlığı anlaşılmaz. Düşünceler konuşma ve yazma ile varlık kazanır. Kısaca söz ve yazı, düşüncenin kapısıdır. Konuşmayı ve yazmayı kısıtlamak, bir insanın düşüncesini kısıtlamak demektir. Düşünceye karşı çıkmak, insanlığa karşı çıkmak demektir. Bu nedenle, başkalarının düşüncelerini sindiremeyenler, düşüncesinin açıklanmasından rahatsız olanlar, kendilerine saygısızlık yapmış olurlar. Düşünceye saygısızlık ile insanı öldürmek arasında hiç fark yoktur. Düşünceyi ortadan kaldırmak, insanı ortadan kaldırmak demektir.

Kendisini insan bilen, insanım diyen, düşüncenin açıklanmasından korkmaz, tersine mutluluk duyar. Bu, kişinin kendisine saygısının gereğidir. Düşünceye düşman olanlar, insanlık düşmanıdırlar. Bunlar insanlığın yüz karasıdır. Bunlarla savaşmak, bir insanlık görevidir. İnsanlığın bir başka görevi de, söz ve düşünce özgürlüğünün önüne konan engelleri kaldırmaktır. Tümümüz bu amaç için çalışalım.

ZEYNEP ÜSTÜNİPEK
Arifiye
Sakarya

13 yaş birincisi

EVLERİMİZDE ve okulumuzda sık sık özgürlüğün gerekliliğinden söz edilir. Her zaman özgürlük gereklidir deriz. Ama, söz özgürlüğü neden gereklidir diye hiç düşünmemiştim. Bize verdiğiniz bu konu ile söz özgürlüğünün neden gerekli olduğunun yanıtlarını düşünmeye başladım. Soruyu herkese yönelttim. Öğretmenlerime, arkadaşlarıma, anneme, babama, kardeşime bile sordum. Kimi çok güzel yanıtlar verdi, kimi bu konuyu işleyen yazılar buldu bana.

Sonuçta şunları derleyebildim:

1. Söz özgürlüğü yoksa, özgürlükten de söz edilemez.

2. Söz özgürlüğünün engellendiği yerde fikir özgürlüğü de engellenir. Böylece, toplumlar gelişemez.

3. Toplumlara zarar getirebilecek fikirler bile açıkça söylenebilmelidir. Böylece açığa çıkarlar. Bilinen şeyin zararı daha az olur.

4. Özgürce söylenemeyen sözlerin yerini kaba güç alır.

5. Söz özgürlüğüne alışamamış toplumlar bilimde, sanatta, eğitimde, sosyal ilişkilerde topluca gelişemezler. İlkel kalırlar.

6. Söz özgürlüğünün kısıtlı tutulduğu, en küçük topluluk olan ailelerde bile, kişiler birbirlerini sevemezler.

7. Söz özgürlüğü varsa insana saygı da vardır.

8. Söz özgürlüğüne inandırılmış toplumların insanları daha mutlu olur. Çünkü fikirlerini geliştirebilirler. Doğruları daha çabuk bulurlar. Yanlışları zamanında durdurabilirler.

9. Söz özgürlüğüne inanmanın yaygın olduğu bir dünyada çocuklar da yarınlarına daha çok güvenebilirler, güler yüzlü olurlar.

Bu konuda düşünmeme ve bilgi edinmeme yardımcı olan "Milliyet Çocuk Dergisi"ne çok teşekkür ederim.

M.KEMAL ÖZDEMİR
Akçaşehir Köyü
Tire / İzmir

14 yaş birincisi

DÜŞÜNCE ve söz özgürlüğü, demokrasinin temel ögelerinden biridir. Söz özgürlüğü ve demokrasi iç içe girmiş kavramlardır. Demokrasi olmadan söz özgürlüğü, söz özgürlüğü olmadan demokrasi olamaz.

Söz özgürlüğü olmayan bir yerde huzur ve barış da olmaz. Bir ülkenin ekonomi ve politikasının sağlıklı ve gerçekçi olabilmesi, iş başında bulunan hükümetin iyi ve kötü yanlarını belirtmekle, yani onu eleştirmekle mümkün olur. Bu durum, yalnızca hükümetler için geçerli değildir. Kamuyu ve özel sektörü, kuruluşları da gerektiğinde eleştirmek, yanlışlarını açığa vurmak gerekir. Eleştirilen hükümet, kuruluş ya da partilerin, yanlışlarını ve eksikelerini anlayıp politikalarını ona göre saptamaları gerekir.

Bu görevin önemli bir bölümü gazetecilere düşer. Bu da söz özgürlüğüyle gerçekleşir. Özgürce eleştiri yapmak, çeşitli konulardaki görüşleri ortaya atmak için en etkili araç, basındır. Basın, ulusun ortak sesidir. Bir ulusu çeşitli konularda aydınlatmada, iyiyi ve doğruyu yapmaya yöneltmede, basın başlı başına bir rehberdir. Basının tam ve geniş biçimde özgür olması gerekir. İstediğini istediği zaman, gerektiğinde, hiç bir engelle karşılaşmaksızın eleştirmelidir. Fakat bu eleştiri alabildiğine yansız ve yerinde yapılmalıdır.

Tabii söz özgürlüğü yalnızca edebiyat alanında geçerli değildir. Herkes istediğini düşünmek, istediğine inanmak, kendine özgü siyasal bir düşünceye bağlanmak, istediğini eleştirmek hak ve özgürlüklerine sahiptir. Herhangi bir kişinin düşüncesinden ötürü yargılanıp cezalandırılmaması gerekir. Demokrasinin gereği olarak, herhangi bir konuda özgürce düşünme ve eleştirme hakkı herkese tanınmalıdır.

Söz ve düşünce özgürlüğü uğrunda şimdiye dek bir çok aydın yaşamlarını yitirdiler; ama onların verdiği savaşım hiç bir zaman durmadı; durmamalı.

Abdi İpekçi'nin öldürülmesini kınıyor, onun yolunda olanların, düşünce ve söz özgürlüğü için savaşım verenlerin, yollarında başarıyla ilerleyeceğine inanıyorum. Söz ve düşünce özgürlüğünü engellemeye çalışanların da hiç bir şey kazanmayacaklarını belirtmek isterim.

FİLİZ BALTA
Antalya

15 yaş birincisi

BİR ATASÖZÜMÜZ, "Söz gümüş, sükut altındır," der. Toplumda hiç bir haksızlık yapılmayıp, suçsuz insanlar çıkar uğruna gasp edilmeyip, eşit koşullar altında eşit davranılsa, bir toplumda söz gümüş, sükut altın olabilir. Fakat günümüz dünyasında böyle hiç bir topluma ne yazık ki raslayamamaktayız.

Kendilerine yapılan haksızlıklar karşısında göz yuman kişiler, haksızlıklar karşısında sükut eden ve çıkarları uğruna susup karşısındakinin fikirlerini kabul ediyormuşçasına onlarla birlik olanlardır.

Toplumda bir çok haksızlıklar, eşitsizlikler süregelmektedir. Kardeş kavgası son haddini bulmuştur. Bugün Kahramanmaraş olaylarında kendi öz kardeşini vuran, güçle, silâhla beyin yıkamaya çalışan acımasız kişiler karşısında özerkçi halkımızın savaşını görmekteyiz.

Evet, söz özgürlüğünü kısıtlamak, kendi fikirlerini zorla kabul ettirmek isteyenler karşısında yılmayacağız.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın bir maddesi şöyledir: Herkesin düşünce, konuşma özgürlüğü vardır. Herkes birbirinin sözüne, fikrine saygılı olmalıdır. Şu özgürlükten, bu özgürlükten söz eden tümcelerle doludur anayasa.

Halbuki anayasamızda yer alan pek çok özgürlük gerçek anlamda, hayatta hiç de uygulanmıyor. Aydınlanmamış, cahil sınıfın kişilerini birer robot gibi kullanıyor para babaları. Neden mi? İşlerine öyle geliyor da ondan. Böylece zenginliklerine daha da zenginlik katıyorlar. Konuşma özgürlüğünü kısıtlamaya çalışıyorlar.

Bunun böyle sürüp gidemeyeceğini hepimiz öğrendik. İnsanların özgürce konuşacağı, insanca yaşayacağı bir vatan istiyoruz. Kişiler özgürlüklerini elde edip, bunu bilinçli bir şekilde kullanabilirse gelişip kalkınabilmemiz işten bile değildir.

İşte bütün özgürlüklerimizin yerine gelmesi için bizim yapacağımız tek şey kalıyor: Bizi yıkmak, susturmak isteyenlerle, özgürlük ve haklarımızı kazanıncaya dek yılmadan savaşmak!

SÖZCÜKLER ARASINDA

EMİN ÖZDEMİR

ÖNCE de söylediğim gibi elle tutulmayan, gözle görülmeyen varlık ya da kavramları karşılayan sözcüklere soyut anlamlı sözcükler diyoruz sevgili çocuklar. Geçen sayının ana sözcüğü bu türdendi: U Y K U. Bu ana sözcükle nice güzel deyimler yapılmış dilimizde. Bir iş olduğu gibi yerinde duruyorsa "uykuda olmak" deyimini kullanırız. Uykusu çok gelmiş biri için "uykusu gözünden akıyor" deriz. Bir durumdan kaygılanan biri için, rahatı bozuldu anlamında "uykusu kaçtı" deyimini kullanırız. Hele çok uyuyanlara, uykuya doymayanlara da "uyku tulumu" adını veririz. Bu ana sözcükten de şu sözcükleri türetecek ya da bulacaktık: 1. Uyak. 2. Uydu. 3. Uyduruk. 4. Uygar. 5. Uygun. 6. Uyum. 7. Uymaz. 8. Uysal. 9. Uyluk. 10. Utku...

Yeni sözcüğümüze gelince geçen sayımızdakinin tersine somut anlamlı bir sözcüktür. Çok eski çağlardan bu yana insanoğlunun yaşamına girmiştir. Kendisinden dinleyelim bunu: Ben üç heceli, sekiz sesli bir sözcüğüm. Sevimli, cana yakın, güzel bir yaratığın adıyım. Barışın, dostluğun ve kardeşliğin simgesiyim. Beni bulabilmeniz için size kimi ipuçları vereyim:

1. Birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü seslerimin oluşturduğu sözcük, bir böcektir. Değişik türleri vardır. Kimi buğdaylara zarar verir, kimi de yünlü kumaş ve dokumalara. (GDNK)

2. Birincide bulduğunuz sözcüğün sonuna, alfabemizin dördüncü harfini getirdiniz mi içerisinde yemek pişirilen toprak kabın adı çıkar ortaya. (GDNK) GÜVEÇ

3. Alfabemizin dördüncü harfini değil de sonuncu harfini getirirseniz, elde edeceğiniz sözcüğün anlamı mora çalar kırmızı demektir. (GÜVEŞ)

4. Alfabemizin sonuncu harfini değil de ondan bir önceki harfini getirdiniz mi bulacağınız sözcük evlenmeyle ilgili bir kavramın adı olur. Daha doğrusu evlenme töreni sırasında erkeğe verilen ad oluşur. (GÜVEY)

5. Aynı sözcüğün yani birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü harflerimin oluşturduğu sözcüğün sonuna alfabemizin on yedinci harfini getirdiniz mi her türlü tehlikeden uzak olma durumunu karşılayan bir sözcük oluşur. Bu sözcüğü duyunca polis, jandarma, bekçi, karakol... gibi sözcükleri anımsarsınız. (GÜVEN)

6. Beşincide bulduğunuz sözcüğün sonuna —ce ekini eklediniz mi bir şeye inanmanızı sağlayan şey anlamında bir sözcük türetmiş olursunuz. Bu sözcük bankacılıkta, iş yaşamında daha çok kullanılır. (GÜVENCE)

7. Üç, dört ve beşinci harflerimin oluşturduğu sözcük bir buyruktur. Al sözcüğünün karşıt anlamlısı olan bu buyruk, üzerinde ya da yakınında olan bir şeyi başkasına eriştirmek anlamında kullanılır. (VER)

8. Dördüncü ve beşinci harflerimin oluşturduğu sözcük eşseslidir. Bir anlamı geç sözcüğünün karşıtı demektir. (ER)

9. Sekizincide bulduğunuz sözcüğün sonuna —ek ekini getirirseniz bir iş yapılırken varılmak istenilen son ve bir şeyi gerçekleştirme isteği anlamına gelen bir sözcük türetmiş olursunuz. (EREK)

10. Altıncı, yedinci ve sekizinci harflerimin oluşturduğu sözcük masallarla ilgilidir. Göze görünmeyen yaratık anlamına gelir. Birisinin çok anlayışlı ve çevik olduğunu belirtmek için o yaratığa benzetiriz. Şöyle dersem daha kolay bulursunuz o sözcüğü. Sözcüğün son harfi yerine alfabemizin 14. harfini korsanız kuşların çıkardığı ses anlamına gelen bir sözcük oluşur. Bir ozanımız Mehmet Başaran'ın şu dizelerinde sık sık yinelenir bu ses:

Cik, cik.. kurtçukları, buğdayı
Sabah çiylerini severiz..
Kanat çırparız gökkırında cik cik,
Ağaçlar, çiçekler dostumuz..

Haydi bir ipucu daha vereyim. Ben Ali Püsküllüoğlu'nun şu dizelerinin içindeyim:

Bir saksıya bakmak sulamak çiçekleri
Değince bir yaprağa uzayan bir dala
Sevginin sokulgan güvercini
Arar kendini bizde

Dedim ya ben, sevginin ve barışın simgesiyim....

1	2	3	4	5	6	7	8
G	Ü	V	E	R	C	İ	N

DEMİRYOLUNDAN EVLERİNE KÖMÜR TOPLAYAN ÇOCUKLARIN TÜRKÜSÜ

Canım içi kara tren
Biraz da bizim orada eylen
Kömürlerini silkele
Yoksa da gelen giden

Eli kulağında kış geliyor
Dama kiremit
Pencerelere cam
Bize potin
Ocağa kömür lazım

Canım içi kara tren
Biraz da bizim orada eylen
Kömürlerini silkele
Yoksa da gelen giden

YALVAÇ URAL

SOSYAL BİLGİLER

KURTULUŞ SAVAŞI

1. Osmanlı İmparatorluğu, Birinci Dünya Savaşı sonunda, 1918'de bir anlaşma imzaladı. Bu anlaşmaya göre, Boğazlar, savaşı kazanmış olan devletlerin savaş gemilerine açılacak, Türk ordusu dağıtılacaktı. Osmanlı Devleti'nin bir bakıma "çöküş"ünü belgeleyen bu anlaşma, aşağıdakilerden hangisidir?

(a) Ayastafenos Anlaşması.
(b) İstanbul Anlaşması.
(c) Mondros Ateşkes Anlaşması.
(d) Viyana Anlaşması.

2. Yukarıda sözü edilen anlaşmadan sonra, ülkemize çeşitli yabancı devletler girdiler... Fransızlar hangi bölgemizi ele geçirdiler?

(a) Ege kıyılarını.
(b) Antalya çevresini.
(c) Musul'u.
(d) Adana çevresini ve güney doğu Anadolu'yu.

3. Birinci Dünya Savaşı sonlarında Amerika Birleşik Devletleri Başkanı bildiri yayımlamıştı. Bazı uluslar, bu bildiriye dayanarak, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde devletler kurdular; bazı topluluklar da Anadolu'da devletler kurulmasını savundular. Bildiriyi yayımlayan Amerika Birleşik Devletleri Başkanı kimdi?

(a) Roosevelt.
(b) Wilson.
(c) Eisenhower.
(d) Kennedy.

4. Yukarıda sözü edilen olaylar sırasında Osmanlı Devleti'nin başında aşağıdaki padişahlardan hangisi bulunuyordu?

(a) VI. Mehmet Vahdeddin.
(b) II. Abdülhamit.
(c) IV. Murat.
(d) Abdülmecit.

5. Yunan ordusu İzmir'e hangi tarihte çıktı?

(a) 17 Nisan 1917.
(b) 24 Haziran 1918.
(c) 15 Mayıs 1919.
(d) 29 Eylül 1920.

6. Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı'nı başlatmak üzere Anadolu'ya geçti ve Samsun'a çıktı. Bağımsızlık savaşımızın başlangıcı sayılan bu olay, hangi tarihte oldu?

(a) 19 Mayıs 1919.
(b) 27 Mayıs 1919.
(c) 23 Nisan 1920.
(d) 29 Ekim 1920.

7. Kurtuluş Savaşı'nın önderi ve Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, hangi tarihte, nerede doğmuştur?

(a) 1881'de İstanbul'da.
(b) 1881'de Selanik'te.
(c) 1885'de İzmir'de.
(d) 1885'de Ankara'da.

8. Mustafa Kemal Atatürk'ün annesinin adı neydi?

(a) Fatma.
(b) Ayşe.
(c) Zübeyde.
(d) Emine.

9. Mustafa Kemal Atatürk'ün babasının adı neydi?

(a) Ali Rıza.
(b) Mehmet.
(c) Hüseyin.
(d) Mustafa.

10. Mustafa Kemal, ilk askerlik öğrenimini, bugün Yugoslavya sınırları içinde bulunan ve Bitola olarak anılan bir kentte yaptı. O sıralarda Osmanlı Devleti'nin bir kenti olan bu yerin adı neydi?

(a) Kavala.
(b) Saraybosna.
(c) Üsküp.
(d) Manastır.

İLK
SINAVINIZI
BİZ
YAPIYORUZ

19. ve 20. SAYILARIMIZDA
ARMAĞANLI
TEST SORULARIMIZI
BEKLEYİNİZ

11. Mustafa Kemal, gönderildiği Selanik kentinde bir örgüte girmiş ve siyasal yaşama atılmıştı. Bu örgütün adı neydi?

(a) İttihat ve Terakki Cemiyeti.
(b) Selanik Siyasi Cemiyeti.
(c) Vatan veya Silistre Cemiyeti.
(d) Jön Türkler Derneği.

12. Mustafa Kemal, 1915 Mart'ında Çanakkale Savaşı başarısında büyük pay sahibi olmuştur. Özellikle, İngiliz ve Fransız askerlerinin 6–7 Ağustos tarihlerinde yaptığı saldırıları durdurmakta büyük başarı kazanmıştır. Bu tarihteki savaş, aşağıdaki yerlerin hangisinde olmuştur?

(a) Anafartalar'da.
(b) Bandırma'da.
(c) Erdek'te.
(d) Ayvalık'ta.

13. Yukarıdaki savaştan bir yıl sonra, Mustafa Kemal, doğuda yeni bir savaşa girerek, Anadolu'nun bu bölgesini düşman istilâsından kurtarmıştır. Mustafa Kemal, bu savaşı kimlere karşı yapmıştır?

(a) Fransızlara.
(b) İngilizlere.
(c) Ruslara.
(d) İtalyanlara.

14. Mustafa Kemal, Samsun'a çıktıktan sonra, 23 Temmuz – 6 Ağustos tarihleri arasında bir ilimizde toplanan kongreye başkanlık etti. Bu kongrede, ulusal sınırlarımız içinde yurdumuzun parçalanmaz bir bütün olduğu ve yabancı hiç bir devletin koruyuculuğunu kabul edemeyeceği kararlaştırıldı. Bu kongre, hangi ilimizde toplanmıştır?

(a) Trabzon'da.
(b) Erzurum'da.
(c) Amasya'da.
(d) Ankara'da.

15. Yukarıdaki kongreden bir ay sonra Sıvas'ta toplanan kongre sonunda, ayrı ayrı çalışmakta olan kuruluşlar birleştirildi. Bu yeni kuruluşa verilen ad neydi?

(a) Büyük Millet Meclisi.
(b) Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti.
(c) Milli Misak.
(d) İstiklâl Cemiyeti.

16. Yabancı kuvvetler, İstanbul'u hangi tarihte işgal etmişlerdir?

(a) 12 Ocak 1920'de.
(b) 14 Şubat 1920'de.
(c) 16 Mart 1920'de.
(d) 18 Nisan 1920'de.

17. Türkiye Büyük Millet Meclisi, hangi tarihte kurulmuştur?

(a) 23 Nisan 1920'de.
(b) 19 Mayıs 1920'de.
(c) 27 Mayıs 1920'de.
(d) 29 Ekim 1920'de.

18. 10 Ağustos 1920'de İstanbul'daki hükümet, yabancı devletlerle bir anlaşma imzaladı. Bu anlaşmaya göre, yurdumuzun bir çok bölgesi yabancı devletlerin eline geçiyordu. Türkiye için çok ağır koşullar getiren bu anlaşma hangi adla bilinir?

(a) Cenevre Anlaşması.
(b) Paris Anlaşması.
(c) Londra Anlaşması.
(d) Sevr Anlaşması.

19. Yunan kuvvetlerinin bozguna uğrayarak çekilmesiyle sonuçlanan iki İnönü savaşı, hangi yıl yapılmıştır?

(a) 1919'da.
(b) 1920'de.
(c) 1921'de.
(d) 1922'de.

20. Mustafa Kemal, hangi meydan savaşı sonunda "Gazi" unvanını ve "Mareşal" rütbesini almıştır?

(a) Sakarya.
(b) İnönü.
(c) Eskişehir.
(d) Gaziantep.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

SOSYAL BİLGİLER

1—d	2—b	3—a	4—d
5—d	6—c	7—a	8—b
9—a	10—a	11—d	12—c
13—a	14—a	15—d	16—c

MATEMATİK

1 — 610 lira
2 — 60,160 lira
3 — 21,411 santimetre küp
4 — 7936 santimetre küp

GENEL KÜLTÜR

1—c	2—a	3—b	4—c	5—d

PİTİRCİK'İN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY Türkçesi: VİVET KANETTİ

Resimler: SEMPE

KURBAĞA YAVRUSU

LÜPLÜP, Toraman, Sırım, Dalgacı ve diğer arkadaşlarla, balığa çıkmaya karar verdik.

Sık sık oynamaya gittiğimiz bir park var, parkta da kıyak bir göl var. Gölün içinde iribaşlar var. İribaşlar, zamanla büyüyen, büyüyünce de kurbağa olan küçük hayvancıklardır, bunu okulda öğrettiler. Dalgacı bilmiyordu, çünkü kendisi pek sık ders dinlemez ama biz ona anlattık.

Evden boş bir reçel kavanozu aldım, parka gittim. Bekçinin beni görmemesine dikkat ettim. Park bekçisinin kalın bir bıyığı, bir sopası, Sırım'ın polis babasınınki gibi bir düdüğü var, bizi sık sık azarlar, çünkü park yasaklarla doludur: çimenlerin üstünde yürümek yasaktır, ağaçlara tırmanmak yasaktır, çiçek koparmak, bisiklete binmek, futbol oynamak, yere kağıt atmak yasaktır, dövüşmek yasaktır. Ama biz, yine de çok eğleniriz!

Toraman, Sırım ve Dalgacı, kavanozlarıyla gölün başındaydılar bile. Lüplüp herkesten sonra geldi, boş kavanoz bulamadığını, kavanozlardan birini boşaltmak zorunda kaldığını söyledi. Ağzının kenarında hâlâ reçel vardı, keyfi de yerindeydi. Bekçi görünürlerde değildi, hemen işe koyulduk.

İribaşları tutmak çok zor şey! Gölün kenarına yüzü koyun yatmak, kavanozu suya daldırmak, kıpır kıpır olan, canları hiç de kavanozlara girmek istemeyen iribaşları yakalamak gerekir. İlk iribaşı Dalgacı yakaladı, kendinden pek memnundu, çünkü hiç bir konuda birinci olmaya alışık değildir kendisi. Sonunda, hepimizin bir iribaşı oldu. Aslında Lüplüp hiç tutamadı ama Sırım, kavanozundaki iki iribaşın ufağını Lüplüp'e verdi.

— Bu iribaşlarla ne yapacağız? diye sordu Dalgacı.

— Eve götüreceğiz, dedi Sırım, büyümelerini, kurbağa olmalarını bekleyeceğiz. Ondan sonracıma yarışlar düzenleyeceğiz. Ne gırgır olacak!!

— Hem, dedi Lüplüp, kurbağa bacakları çok, çok lezzetli olur.

Lüplüp, dilini dudaklarının üstünde gezdirerek iribaşına baktı.

Sonra da koşmaya koyulduk, çünkü parkın bekçisi geliyordu. Sokakta yürürken, kavanozun içindeki iribaşımı izliyordum, çok hoştu: hiç yerinde durmuyordu, müthiş bir kurbağa olacağından, bütün yarışları kazanacağından emindim. Adını King koymaya karar verdim: cumartesi, televizyonda gördüğüm kovboy filmindeki beyaz atın adı da King'di. Çok hızlı koşan, kovboyu bir ıslık çaldığında hemen yanına gelen bir attı. Ben de bir sürü numaralar öğreteceğim iribaşıma, kurbağa olduğu zaman her ıslık çalışımda yanıma gelecek.

Eve girdiğimde annem yüzüme baktı, çığlıklar atmaya koyuldu, "Şu haline bak! Sırılsıklam olmuşsun! Üstün başın çamur içinde. Yine ne yaptın?" dedi.

Gerçekten de pek temiz sayılmazdım, özellikle elimi suya daldırırken gömleğimin kolunu katlamayı unuttuğum için.

— Bu kavanoz da nesi? Kavanozun içinde ne var? diye sordu annem.

— King! dedim anneme, iribaşımı göstererek. İlerde kurbağa olacak, ondan sonracıma her ıslık çalışımda koşacak, sonracıma bütün yarışları kazanacak.

Annem burnunu buruşturdu.

— İğrenç! diye bağırdı. Bu pislikleri eve getirmemeni kaç kez söyleyeceğim?

— Pislik değil ki. Çok temiz. Hep suyun içinde, hem sonra ona bir sürü numaralar öğreteceğim, dedim.

— Hah, işte baban, dedi annem. Bu işe bakalım o ne diyecek.

Babam, kavanozu görünce, "Aaa bir iribaş" dedi, koltuğuna oturdu, gazetesi-

ni okumaya koyuldu. Annem çok öfkelendi.

— Söyleyeceklerin bu kadar mı? diye sordu babama. Bu çocuğun, gördüğü bütün pis hayvanları eve getirmesini istemiyorum.

— Pöh! Bir iribaş, insanı pek rahatsız etmez, dedi babam.

— Çok güzel, dedi annem, çok güzel. Benim söylediklerimin hiç bir önemi yok demek. Madem öyle, bir daha ağzımı açmıyorum. Ama haberiniz olsun: ya iribaş ya ben!

Annem, mutfağa girdi.

Babam içini çekti, gazetesini katladı.

— Başka çaremiz yok galiba Pıtırcık, dedi. Bu hayvandan kurtulmamız gerekiyor.

Ben ağlamaya koyuldum, King'e bir kötülük gelmesini istemediğimi, onunla çok iyi ahbap olduğumuzu söyledim. Babam beni kucakladı:

— Dinle beni delikanlı, dedi. Bu iribaşın bir kurbağa annesi olduğunu biliyorsun. Kurbağa anne, çocuğunu yitirdiği için şimdi çok üzülüyordur. Seni bir kavanozun içinde götürseler, annen hiç memnun olur muydu? Kurbağalar için de aynı şey. Şimdi ne yapacağız, biliyor musun? Gidip iribaşı aldığın yere bırakacağız, her pazar, onu ziyaret edersin. Dönüşte de sana bir kutu çukulata alacağım.

Ben biraz düşündüm, sonra peki, olur dedim.

Babam mutfağa girdi, anneme gülerek, onu kurbağaya yeğlediğimizi söyledi.

Annem de güldü, beni öptü, akşam için bir pasta yapacağını söyledi. Eh böylece, biraz avutulmuş oldum.

Parka girdiğimizde, kavanozu taşıyan babamı gölün kenarına götürdüm. "Burası" dedim. King'le vedalaştık, sonra babam kavanozu göle boşalttı.

Tam gitmeye hazırlanıyorduk, bir ağacın arkasından parkın bekçisi çıktı. Faltaşı gibi açmıştı gözlerini.

— Siz mi çıldırdınız yoksa ben mi deliriyorum, bilmem, ama bugün kavanozu bu göle boşalmaya gelen, bir polis de dahil olmak üzere, yedinci adamsınız.

KİRPİ ÇOCUK

UMUR BUGAY

YAŞASIN!

KUDUZ hastanesini siz bi görecektiniz. Ne kadar çok insan vardı sırada. Çoğunu köpek ısırmış. Kedimiz başına gelecekleri habersiz sepetin içinde yan gelmiş yatıyordu. "Bu iş en çok ona yaradı" dedi Salih. "Kendine sıcak bir yuva buldu sonunda"

Kulağına eğildim. Usulca, "Hiç merak etme. Annem onu bırakmaz artık. Öyle bir besler ki semirir" Salih sırıttı. "Sonunda başardık" dedi. "Şu iğne işi de olmasaydı"

Zeynep ağlamıyordu artık. Orada annesiyle gelmiş bir çocuk oturuyordu. Evlerindeki köpek çok yaşlanmış. Bir sabah kemik verirken kolunu ısırıvermiş hayvan. Bazı köpekler yaşlanınca kuduz olurmuş. Çocuk yirmi gündür iğneye geliyormuş. "Hiç korkma" dedi Zeynebe. "Karından vuruyorlar. Duymuyorsun bile" Annem başını salladı:

— Canım durun bakalım. Belki de doktor iğneye gerek görmez.

Teoman ile Giray bize uzak duruyorlardı. Konuşmuyorduk onlarla. "Bu iş burada bitmez" dedi Salih. "Görecek onlar. Ben de o Giray'ın gözünü şişirmezsem" Dirseğimle dürttüm hemen:

— Yavaş konuş. Annem duymasın.

Doktorun odasına girmek için sıra bize gelince Zeynep gene mızıklamaya başladı. Annem onu elinden tuttu. "Önce Ömer girecek" dedi. "Bak göreceksin. Korkacak bir şey yok." Şu annem bazen çok kötü. "Önce ben girecekmişim" Biliyorum kendi çocuğunu ileri sürerek onlara örnek olmamı istiyor. Ödüm koptu ama karşı koyamadım.

Kapıdaki hastabakıcı ters bir adam. Sıradaki herkese bağırıyor. Tam içeriye giriyorduk, durdurdu. Annemin elindeki sepeti göstererek sordu:

— Dur bakalım hanım. Ne var onun içinde?

Annem başımızdan geçenleri çabucak anlattı. Kediyi sokakta bulduğumuzu, bizi tarmaladığını söyleyince adam bir kaşını havaya kaldırarak, "Hanım bu çocukları ne diye getirdin?" dedi. "Önce şu kedinin bir muayenesi yapılsın. Sen gir bakalım doktorun yanına" Sonra bize döndü: "Bekleyin siz şurada!" dedi. "Sesiniz çıkmasın haaa!"

Annem doktorun odasından çıktığı zaman sinirliydi. Bize başını salladı. "İş açtınız başıma" dedi. "Yarın gene gelecekmişim. Siz değil ben" Zeynep el çırptı. "Yaşasın!" Annem. "O kadar sevinme" dedi. "Kedi bir kuduz çıkarsa yandık".

Ertesi gün annem doktordan raporu aldı. Kedimizde kuduz görülmemiş.

MEHMET'İN ÇEVRE DOSYASI

ATİLLA ALPÖGE
DEVRİM ALPÖGE

OTOBÜSLER VE ÇEVREMİZ

GEÇEN hafta Otobüs Yolu'nun ne olduğunu görmüştük. İsterseniz şimdi de bunun çevremizle ilgisini inceleyelim.

Hatırlıyor musunuz? Bir ara çöplerden söz ederken Belediye başkanı oluvermiştiniz ve bir Başkan gibi düşünmüştünüz. Bu kez ulaşım plancısı kılığına bürünün. Belediye Başkanı sizi çağırsın ve desin ki, "kentin şu kesiminde her gün 200 bin kişi yolculuk yapacak; hepsi de şu yolu kullanacaklar. Bu kadar kişiyi nasıl ulaştıracağımızı bir araştır bakalım."

Hemen gidip yolu incelediniz. Çok geniş bir cadde... Yapıların arasında kalan ve yol olarak kullanacağınız boşluk 30 metre genişliğinde... Böyle boylu boyunca uzanıp gidiyor. Ancak çok büyük kentlerin ender ana caddelerinde görülen bir genişlik bu. Acaba burada 200 bin kişiyi nasıl ulaştıracaksınız? Yetecek mi bu genişlik?

Neler yapılabilir? Yalnızca otomobillerin geçeceği bir yol yapılır örneğin.. Ya da Otobüs Yolu düzeni getirilir ve yalnızca otobüslerle taşıma gerçekleştirilir. Hangisi uygun, dersiniz. Elimize kağıt ve kalem alalım; birlikte hesaplayarak doğru çözümü bulalım. Aşağıdaki soru lara teker teker cevap vererek ilerleyelim.

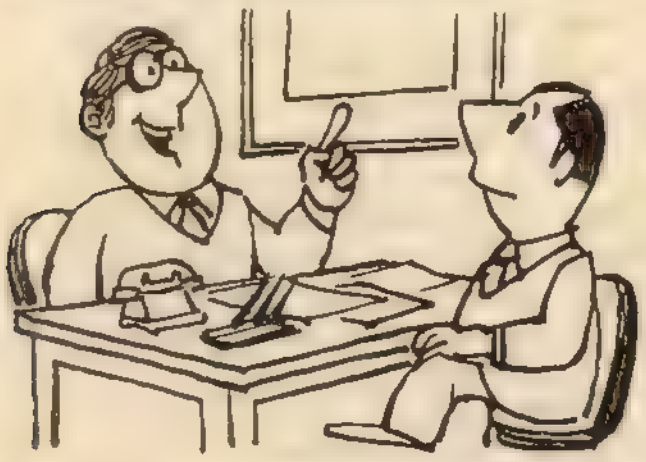

1 — Otobüsler 100 kişi taşıyor. Günde 200 bin kişi taşınacağına göre kaç otobüs seferine gerek var? Cevabınız aşağıdakilerden hangisi?

a) 5 otobüs seferi
b) 50 otobüs seferi
c) 2 bin otobüs seferi

2 — Biliyorsunuz, araçlar yollarda yan yana dizilerek akıyorlar. Bu dizilerin her birine trafik izi deniyor. Dar yollar 2 izli oluyor; geniş caddeler ise 6, belki de 8 izli oluyor. Bir Otobüs Yolunda her iz ancak 1.000 otobüsün geçmesine izin veriyor. Yukarıda kaç sefer gerektiğini hesapladınız. Buna göre kaç ize gerek var?

a) 1 iz
b) 2 iz
c) 10 iz

3 — Trafik izlerinin genişliği 3,5 metre olduğuna göre yapacağımız Otobüs Yolu'nun toplam genişliği kaç metre olacak? (Yukarıda iz sayısını hesaplamıştınız, unutmayın.)

a) 7 metre
b) 70 metre
c) 30 metre

4 — Otobüsle taşımanın ne genişlikte yol gerektirdiğini buldunuz. Şimdi de otomobille taşımaya bakalım. Otomobiller 6 kişilik ama, genellikle tıklım tıklım dolu olmuyorlar. Ortalama olarak içlerinde 2 kişi bulunuyor. Buna göre 200 bin kişi için kaç otomobillik sefer gerekecek? Yolumuzdan günde kaç otomobil geçecek?

a) 178 otomobil
b) 20 bin otomobil
c) 100 bin otomobil

5 — Bir trafik izinden 10 bin otomobil geçiyor. Öyleyse kaç ize gereksinim var? (Çıkan sonuç size saçma gelse bile devam edin.)

a) 2 iz
b) 6 iz
c) 10 iz

6 — Bir iz genişliği 3,5 metre olduğuna göre toplam izler için kaç metre gerekiyor?

a) 3,5 metre
b) 35 metre
c) 87 metre

ARTIK her iki tür taşımanın da gerektirdiği yol genişliğini biliyoruz. Bu değerleri bizim yolumuzda yapıların arasındaki 30 metrelik boşlukla karşılaştırın hele. Buraya otomobillerin yolu sığıyor mu? Sığmıyor tabii. Böyle bir yolu gerçekleştirmek için yapıları yıkmamız gerekecek. Ayrıca yaya kaldırımı için de ek genişliğe gereksinim duyacağız. Demek ki çevredeki yapıları yok edeceğiz.

Otobüs Yolu ise rahatlıkla sığıyor. Hem geriye 23 metrelik bir artık bile kalıyor. Burayı rahatlıkla yaya kaldırımı yapabiliriz. Ağaçlandırabiliriz; çiçekler dikebiliriz. Banklar koyarız. Hem 200 bin kişiyi rahatça taşıyabiliriz; hem de hoş bir çevre elde ederiz. İnsanlar için bir eğlence, gezi ve dinlence yeri kazanmış oluruz.

Önümüzdeki aylarda İstanbul'da Taksim – Levent arasındaki Otobüs Yolu'nun bu anlamda ağaçlanıp yeşillendiğini göreceksiniz. Öte yandan bu kesimde hava kirlenmesi de azaldı; gürültü düzeyi de düştü. Çünkü çok kişi otobüslerle yolculuk yapmaya başladı; bunun sonunda da diğer araçların sayısı azaldı. Yollardan geçen araçların sayısı hava kirlenmesi ile gürültü düzeyini çok etkiliyor.

Otobüs Yolu'nun çevreyle ilişkisini anladınız mı şimdi?

GEZİ NOTLARI

GÜNAYDIN PARİS!..

SOĞUK, yağışsız, güneşli bir gün başlıyordu Paris'te. Balkona çıkıp, yirminci kattan, hemen önümüzde akıp giden Seine nehrine bakarak, "günaydın!" diyoruz Paris'e.

Paris, yirmi bölgeye ayrılıyor. Bizim konuk olduğumuz apartman, Paris'in güneyinde, Boulogne (buloyn) bölgesinde Seine (Sen) nehrinin güney batıya uzanan koluna çok yakın bir yerde.. Londra'da Thames (teymis) nehri, biraz Güney Doğu'ya düşer, kentin ortasından geçmez. Oysa Paris'te, Seine (Sen) nehri kenti ikiye bölüyor. Nehrin kuzeyi'ne, Sağ Kıyı, güneyi'ne de Sol Kıyı diyorlar. Paris'i ortadan ayıran Sen nehrinin dördüncü bölgeye rastlayan yerinde iki de küçük ada var. Birinin adı L'ile de la Cité (il döla site) öbürünün adı da: L'ile Saint—Louis (il sen-lui).. Saint—Louis adası, La Cité adasından daha küçük.. Sevgili çocuklar, bu ayrıntıları, Paris'i biraz olsun gözünüzün önüne getirebilirsiniz diye, anlatıyorum.. Paris, banliyösüyle, sekiz milyon nüfuslu bir Başkent. Dünya'nın en eski ve en ilginç kentlerinden Paris'i, öyle bir iki yazıda tanıtmak, anlatmak olanaksız. Ne var ki, ben sizlere Paris'in, ilginizi çekecek, herkesçe bilinen yönlerini tanıtmak istiyorum. Bakalım başarabilecek miyim?

İrili, ufaklı, eski, yeni, otuzbeş köprü, Sen nehrinin iki yakasını birleştiriyor. Nehrin bir ucu Güney Doğu'ya, bir ucu da Güney Batı'ya uzanıyor.. Köprülerin en eskisi, Pont Neuf (pon nöf—yeni köprü), 1604 yılında yapılmış. En iyisi de, 1970 yılında kurulan, Saint — Louis (sen lui) köprüsü. Gösterişli, büyük köprülerin başında; Rus Çarı, Alexandre III'ün ismini taşıyan 1900'de dostluk girişimi olarak, II. Nikola'nın açtığı 107 metre uzunluğundaki, III. Aleksandr köprüsünü gösterebiliriz. Her yanı, heykellerle donatılmış, çok şık bir köprü.. Nehirde turistleri gezdiren iki tür vapur var. Büyüklerine, Bateau Mouches (bato muşsinek vapur), küçüklerine, Vedettes (vedet-motorlu küçük tekne), diyorlar.. Turistler, daha çok yazları, bu küçük vapurlarla, teknelerle nehirde gezip, köprüleri, nehre yakın tarihi binaları izleyerek, Paris limanını da (öyle diyor, Fransız'lar) tanımış oluyorlar. Nehrin yedinci bölgeye düşen kıyısında da, üç ayrı yüzme havuzu bulunuyor..

Paris'i, Paris yapan, yapıların başında, ünlü Notre—Dame (notrdam) Katedral'i gelir, hem eskiliği, hem de görkemli görünüşüyle.

Katedral'in 1200'lerde başlayan yapımı, 1345'te son buluyor. Gotik mimarinin tüm inceliklerini taşıyan bir yapıt. Yüz otuz metre uzunluğunda, elli metre genişliğinde, ve otuz beş metre yüksekliğinde, dokuz bin insanın sığabileceği büyüklükte bir kilise.. Gene, XIII. yüzyıldan kalma, tutuk evi. Gotik mimarinin başka bir örneği olan Adliye Sarayı, şimdilerde, Paris Belediye sarayı olarak kullanılan, XVI. yüzyıl yapıtı, Renaissance (rönesans) mimarisini taşıyan, L'Hotel de la Ville (Otel dö la vil—kent oteli). Baroque (barok) mimarisi üzerine yapılmış, 1665 tarihli, Le Louvre (lö luvr) Sarayı, bugün dünya'nın en ünlü müzelerinden biridir.. 1862—1875 yılları arasında yapılan Paris Operası da görkemli yapıtlardan biri. Üçüncü Napoleon dönemine rastlıyor, yapımı. 11. 000 metre kare alana yerleştirilen yapının, 2000 seyirci alan bir salonu, locaları ve aynı anda 450 oyuncuyu içine yerleştirebilecek, bir sahnesi var.. Sevgili arkadaşlar, görüyorsunuz ki, 2000 yıllık tarihi olan ünlü Başkent Paris, yüz yıllar boyu, aralıksız çalışmalarla, bugün tüm dünyanın ilgisini çeken bir kent olmuş.. La Tour Eiffel (la tur eyfel — Eyfel kulesi), L'arc de Triomphe (ark dö triomf — zafer abidesi veya zafer takı), L'arc du Carrousel (ark dü karusel—geçit töreni takı) gibi yapıtlar da Paris'i daha bir görkemli gösteriyor.. İlk akla gelenleri şöyle sıraladım. Gezdikçe, yakından gördükçe, Paris iyice çıkacak ortaya.. Paris'e gelip de, Eyfel kulesine çıkmayan yok gibidir.

Hadi biz de çıkalım Eyfel'e, Paris'i kuş bakışı seyredelim.. Eyfel kulesi, Fransa'nın endüstri alanında atılım yaptığı dönemin ürünüdür. Madeni kulenin yerden yüksekliği 320 metre . Yirmi, yirmi beş kişi alan dev asansörlerle çıkıyorsunuz 57 metre yüksekliğindeki birinci kata, ikinci kata da aynı asansörlerle. İkinci kat, 115 metre yükseklikte. Yalnız, 274 metredeki üçüncü kata daha küçük asansörlerle çıkılıyor.

Her katta, restoranlar ve turistlerin ilgileneceği eşyaları satan mağazalar, PTT büroları, dolup taşıyor.. 1889'da, Paris'te Dünya Sergisi için meydana çıkarılan kulenin yaratıcısı, mühendis Gustave Eiffel.

İkiyüz yetmiş dört metre yüksekten Paris'i ve çevresini izlemek çok heyecanlı oluyor çocuklar. Dürbünlerle 70 km. uzaklığa kadar bakabiliyorsunuz, gözleriniz kuvvetliyse tabii...

Yükseklik insanı hem keyiflendiriyor, hem de biraz ürkütüyor..

BİZİM ALİ

İMİS TİK

TARİHTE BU HAFTA

FATİH SULTAN MEHMET'İN ÖLÜMÜ

Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'a girişini gösteren bir resim

YEDİNCİ Osmanlı padişahı Fatih Sultan Mehmet, 3 mayıs 1481'de Gebze yakınlarında öldü. 1432 yılında Edirne'de dünyaya gelen Sultan II. Mehmet, Sultan II. Murat'ın oğluydu. Babası onun küçük yaşta devlet yönetimini öğrenmesini istemişti. Onun için önce iyi bir eğitim görmesini sağlamıştı. Sultan II. Mehmet, o dönemin önemli bilginleri olan Molla Gürani, Akşemsettin, Molla Husrev, Vezir Sinan Paşa ve Şair Ahmet Paşa'dan ders aldı. Oniki yaşında, Manisa'da sancakbeyi olarak bulunurken, babası onun adına tahttan çekildi.

Ne var ki Sultan II. Mehmet'in küçük yaşta tahta bu ilk çıkışı uzun sürmedi. Macar, Çek, Sloven, Romen, İtalyan, Polonyalı ve Almanların oluşturduğu 100,000 kişilik bir ordu 5. Haçlı Seferi'ni başlatmıştı. Küçük Sultan, yeniden ordunun başına geçmesini babasından istedi. Sultan II. Murat, ordunun başına geçerek Varna Alan Savaşı'nda Haçlı ordusunu yenilgiye uğrattı. Sonra da tahtı oğlundan geri aldı.

Sultan II. Mehmet'in ikinci kez tahta çıkması 1451 yılına rastlar. Babasının ölümü üzerine Manisa'dan bir kez daha başkent Edirne'ye gitti. Tahta çıktığı zaman ilk işi, Bizans İmparatorluğu'nun başkenti İstanbul'u ele geçirmeyi tasarlamak oldu. Önce Sultan Yıldırım Beyazıt'ın yaptırdığı Anadoluhisarı'nın karşısına Rumelihisarı'nı yaptırdı. Kentin deniz yoluyla yardım almasının önüne geçmek istedi. Sonra İstanbul'u saldırılardan koruyan ünlü surları yıkacak büyüklükte toplar döktürdü. Bu topların en büyüğü 2 ton ağırlığında gülleleri 1,5 km uzağa fırlatabiliyordu. Kuşatma sırasında kullanılmak üzere ayrıca alevli uçan bombalar da yapılmıştı. Bu bombalar mancınıkla surların içine atılacaktı.

Kuşatma 6 nisan 1453'te başladı. 18 nisanda Adalar alındı. 22 nisanda 27 parça gemiden oluşan donanma karadan bir gecede kaydırılarak Haliç'e indirildi. 29 mayısa kadar süren kuşatma sırasında çeşitli saldırılar yapılmıştı. 29 mayısta kente girilerek Bizans İmparatorluğu'na son verilmiş, tarihte yeni bir çağ açılmış oldu. Sultan II. Mehmet, İstanbul'u alması üzerine, adının önüne "fetheden" anlamına gelen "Fatih" sıfatı eklenerek Fatih Sultan Mehmet diye anılmaya başladı.

Fatih Sultan Mehmet'in başarıları İstanbul'un alınmasıyla kalmadı. Belgrat'a kadar Sırbistan'ı, Bosna Hersek'i, Arnavutluk'u, Mora'yı Osmanlı İmparatorluğu'na kattı. Doğuda Trabzon Rum İmparatorluğu'nu, Karaman Beyliği'ni ortadan kaldırdı. Otlukbeli Savaşı'nda Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ı yenerek sınırları Fırat'a kadar genişletti. Karadeniz'de Kırım Hanlığı'nı, Egede birçok adayı, İtalya'nın güneyinde Otranto kentini ele geçirdi. İmparatorluğun yüzölçümünü 1 milyon km2'ye çıkarttı. Öldüğü zaman, yeni bir sefere çıkmak üzere ordusunun başında bulunuyordu.

Fatih Sultan Mehmet, ünlü ve başarılı bir komutan olduğu kadar, bayındırlık ve hukuk alanında yaptıklarıyla da tanınır. İstanbul'da kendi adıyla anılan bir cami ve onun çevresinde medreseler yaptırmıştır. Bu medreseler Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk üniversiteleri sayılır. Onun döneminden kalanlar arasında Kapalıçarşı, Bedesten ve Eski Saray da ünlü yapıtlardır. Hukuk alanında kendi adıyla anılan yasalar çıkarmıştır.

İyi öğrenim gören Fatih Sultan Mehmet'in Arapça ve Farsça'dan başka Yunanca, Latince ve İbranice bildiği, "Avni." takma adıyla Farsça ve Türkçe şiirler yazdığı, kendi resmini yaptırmak için İtalya'dan ressamlar getirttiği bilinmektedir.

KISACA

1 Mayıs 1917 — Muş'un kurtuluşu.

5 Mayıs 1949 — Avrupalı on devlet (Belçika, İngiltere, Danimarka, Fransa, Hollanda, İrlanda, İsveç, İtalya, Lüksemburg, Norveç) Avrupa Konseyi'ni kurdu. Konsey'in amacı "Üye ülkelerin ortak mülkünü oluşturan ülke ve ilkeleri korumak, yaymak, aynı zamanda üyelerin toplumsal ve ekonomik gelişmelerini sağlamak için aralarında daha sıkı bir işbirliği kurmak" olarak belirlenmiştir. Üye ülkelerin hükümetlerinin temsil edildiği ve parlamento üyelerinin katıldığı iki organı vardır. Bunlara ek olarak Avrupa İnsan Hakları Komisyonu ile Avrupa İnsan Hakları Divanı kurulmuştur. Konsey merkezi Strasburg'ta çalışan bu komisyonu üye ülkelerden seçilmiş kimseler, divanı ise yine üye ülkelerden seçilmiş yargıçlar oluşturur. Türkiye'nin 17 aralık 1949 tarihinde katıldığı Konsey'e bugüne değin 8 üye katılmış bulunmaktadır. Bunlar, Türkiye'den başka, Yunanistan, İzlanda, F. Almanya, Avusturya, Kıbrıs, İsviçre, Malta.

ÇOCUKLAR,

MİKAİL DURU

ABLANIZ

SİZİN İÇİN SÖYLEDİ

UMUDUMUZ SİZLERSİNİZ
TRİK TRAK (SAAT)
UÇURTMAM VE BEBEĞİM
ANNEMİZE TÜRKÜ
ÇOCUKLAR

ve 3 Masal:
Alaaddin'in Sihirli Lambası
Büyüler Şehri
Altın Seven Padişah

BU ALBÜMÜ BÜTÜN PLAKÇILARDA
BULABİLİRSİNİZ....

1 numara

ALİ KOCATEPE

SİNEMA TV

1950'lerde çevrilen bir film, sinemada gişe rekorları kırdıktan sonra, televizyonda da olay yarattı

KAZABLANKA

BAŞROLLERİNİ Humprey Bogard ve Ingrid Bergman'ın paylaştıkları, "Kazablanka" 1950 yılında çevrilmesine karşın hâlâ en çok sevilen filmler arasında...

1978 yılında tam 38 ülke filmi ekranlara getirdi. Bunların arasında televizyonumuz da vardı. Ayrıca bir İtalyan korsan televizyonu, genel istek üzerine, "Kazablanka"yı çeşitli tarihlerde üç kez ekranlara getirdi. Böylece unutulmaz film sinemadan sonra televizyonda da rekor kırdı. İsterseniz sizlere kısaca filmin öyküsünden söz edelim:

Film, Fas'ta başlar. Kazablanka İkinci Dünya Savaşı'nda özgürlüğe açılan bir kenttir. "Özgürlüğe açılmak nedir?" diye sorabilirsiniz. O yıllarda Avrupa Almanların istilası altındaydı. Kentler yakılıyor, insanlar acımasızca öldürülüyordu. Bu nedenle Almanların elinden kaçanlar çeşitli yerlere sığınıyorlardı. Kazablanka da bu kentlerden biriydi. Gelenlerden parası olanlar Portekiz'e geçip, oradan Amerikaya uçarlardı. Böylece savaştan kaçmış olurlardı. Parası olmayanlarsa her türlü hilenin, düzenbazlığın döndüğü bu kentte kalırlardı.

Rick Blaine adındaki Amerikalı (Humprey Bogard) işte bu ortamda Kazablanka'ya gelmişti. Kendine küçük bir lokanta açıp, işlerini yoluna sokmuştu. Ama bir gün eski bir kız arkadaşı oraya gelince işler değişti. Kızın Amerika'ya gitmesi gerekliydi..

Umarız televizyonumuz bu güzel filmi bir kez daha ekranlara getirir...

Peter Graves

KISACA

GÖREVİMİZ Tehlike, adlı dizi 80 ülkede gösterildi. Bu ülkelerin arasında Türkiye de vardı. Martin Landau, Barbara Bain ve Peter Graves'in başrollerini paylaştıkları dizi şimdi bitti. Martin Landau ve Barbara Bain, "Uzay 1999" adlı yeni bir dizide oynadılar. Böylece unutulmaktan kurtuldular. Öteki yıldız Peter Graves pek film çevirmedi. Ancak geçtiğimiz aylarda hızlı bir çıkış yaparak iki filme birden başladı. Ayrıca, "Aşk Gemisi"nin bir yolculuğunda da konuk sanatçı olarak görev aldı...

BU HAFTA DOĞAN YILDIZLAR

● **Engelbert Humperdinck:** Ünlü İngiliz şarkıcı ve sinema oyuncusu Humperdinck 2 Mayıs 1936'da dünyaya geldi. Bugün 43 yaşında olan sanatçı İngiltere'nin yetiştirdiği en büyük şarkıcılardan biri olarak tanınıyor.

● **Orson Welles:** Amerikalı sinema-tiyatro oyuncusu, yönetmeni ve yapımcısı. 6 Mayıs 1915'te doğdu. 1941 yılında yönettiği, "Citizen Kane" (Yurttaş Kane) filmiyle dikkati çekti. Bu filmi daha sonra sinema tarihinin en iyi on filmi arasına girdi.

● **Bing Crosby:** 2 Mayıs 1904'te doğdu. Amerikalı sinema oyuncusu ve şarkıcı.

MARKO TELEVİZYON EKRANLARINDAN DERGİ SAYFALARINA GEÇTİ

4. SAYI 4 MAYIS CUMA GÜNÜ ÇIKIYOR

KÜÇÜK MARKO • HAFTALIK DERGİ • 5 LİRA

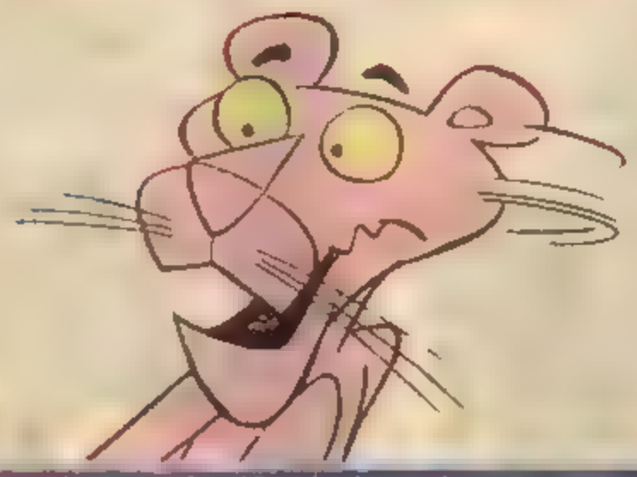

PEMBE PANTER

SON SERÜVENLERİYLE
YENİDEN ARAMIZDA

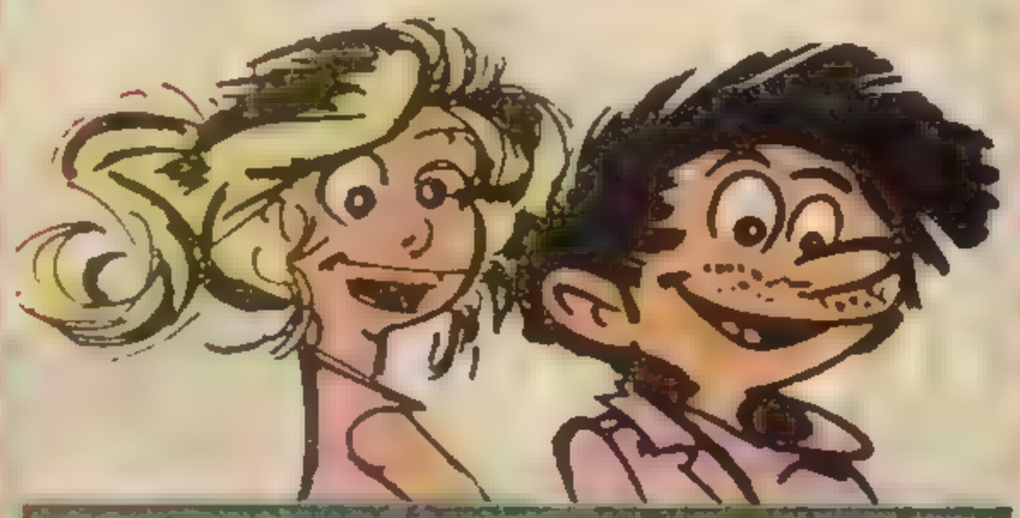

PUSKUL
İLE ÇILLI

YARAMAZLIKLARINI
YİNE SÜRDÜRECEKLER

ve

ÖĞRETİCİ, EĞLENDİRİCİ,
SOLUK KESECEK KADAR
HEYECANLI

YEPYENİ BİR
ÇİZGİ-ROMAN
?

Maya'lar

21 MAYIS'TA ÇIKACAK OLAN
21. SAYIMIZDA

TAŞKIN AMCA

ANA-BABA GÜNÜ

MERHABA can çocuklar!

Yeryüzünde uçuculuğun tarihi çok eskilere dayanır. İnsanoğlu tüm yaşamı boyunca kuşlar misali uçmayı dilemiş, onlara hayranlık hatta kıskançlık duymuştur. Bizim Cenk'in tutkusu da uçmak, uçmak.. Cem, onun bu tutkusuna saygı duyar, yardım eder ama hiçbir zaman onun gibi bu işin delisi değildir. Arada yarım saat önce doğmuşluktan doğan bir ağabeylik farkı nedeniyle işini kolaylaştırır, ona olan sevgi ve saygısını her vesileyle gösterir. Bu ikiz biraderler kadar tatlı, can, dayanışma içinde olan başka kardeşler yoktur sanırım.

O gün bizim evin bulunduğu sokak, apartmanın arkasına duşen yeşillik tepe ve ilkokulun önündeki küçük alan meraklı, çoluk-çocuk, öğrenci, esnafla dolmuştu. Tüm bu kalabalığı fotoğraflarla saptamak için doluşan fotoğrafçılar ve kameramanlar hababam çalışıyorlardı. Bu kalabalığı ben sağlamıştım. Bizim TRT'deki dostlardan birisine haberi uçurunca o tüm örgütü ve bu arada arkadaşları aracılığıyla tüm basını ayağa kaldırmıştı. Cenk'e: "Eğer bu işi beceremezsen rezil olacaksın. Benim şakam yoktur. Dediğimi yapacağım, tüm yayın organlarını harekete geçireceğim" diye söylememiş miydim? İşte dediğimi yaptım. İki yabancı kameraman bile yurdumuza gelmişken bu olağanustü olayı saptamaya ta Ankara'dan kalkıp gelmişlerdi.

Bizim Cenk beyin "yumuşak iniş" öyküsü, ya gerçekleşecek, ya da, fiyaskoyla sonuçlanacaktı. Vakit daraldıkça daralıyor, uçuş saati yaklaştıkça yaklaşıyordu ama..

Ama.. Evet, bizim Cenk çocukla biraderi Cem'den hiçbir ses çıkmıyordu. Saat 15'de diye duyurulan girişime, kala kala 15 dakikacık kalmıştı. Oysa, bir gün öncesinden onlara tüm öğütleri vermiş, duyurulan saatin bir dakika bile geçirilmemesi gerekli olduğunu anlatmıştım. Onlar da bana, deneyin tam zamanında gerçekleştirileceği konusunda güvence vermişlerdi.

15'e on kaldı, beş kaldı. Nerdeyse 15 olacak. Bizim genç bulucu Cenk beyden ve asistanı Cem efendiden hiç ses seda yok. Kuduracağım ya Rabbim.. Bunlar yalnız kendilerini değil, beni de rezil edecekler.

Balkondan, el kol hareketleriyle durumu soranlara çaresizlik içinde bakıyorum. Ne diyebilirim? Ne bahane uydurabilirim? Hatta, kapıya kadar gelen kameraman gençler, durum hakkında bilgi alıp gidiyorlar, biraz sonra yeniden geliyorlar.

Tanrım sen benim aklımı koru.. Yaşamımda bu kadar zor durumda kaldığımı anımsamıyorum. Şu iki delifişek çocuk yüzünden başıma neler geldi, görüyorsunuz. Siz benim yerimde olsanız ne yapardınız?

Durun, durun.. Cenklerin evinden doğru, uçan daire gibi bir şey yaklaşmaya başladı.. Halk alkışlıyor.. Galiba başardı, başardı.

Başardı mı başaramadı mı haftaya anlatırım.

LARRY YUMA

APAÇİ KUŞATMASI

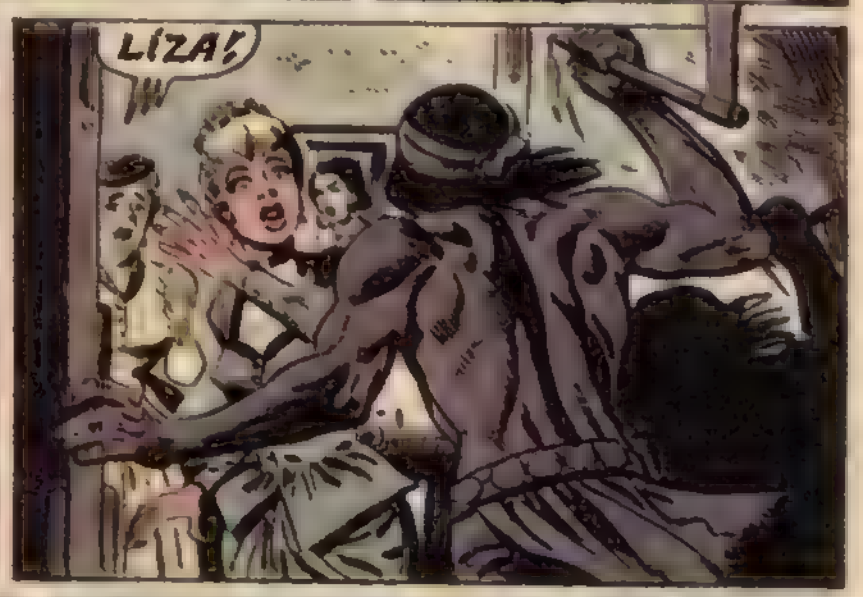

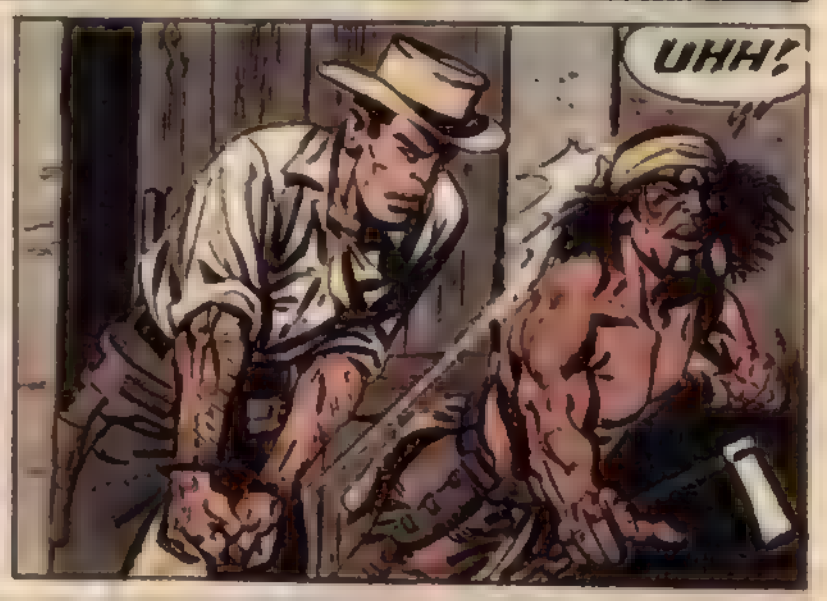

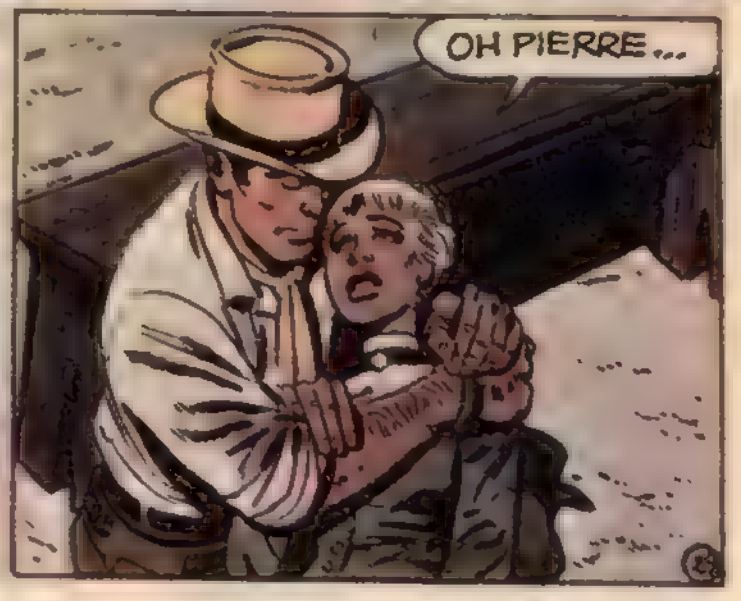

YARDIM ET ŞUNU ÇEKELİM.

SIKTINIZ AMA 5

BIRS!

GÖRDÜN MÜ DAN!

APAÇİLER ÇİFTLİĞİ KUŞATMIŞTIR. HER YERİ YAKIP YIKACAK, HERKESİ ÖLDÜRECEK-LERDİR.. BU ARADA BEKLENMEDİK BİR ŞEY OLUR...

YARALI VE ÖLÜLERİ TOPLUYORLAR. ÇEKİLİYORLAR!

BİRAZ NEFES ALABİLECEĞİZ..

SIKI DÖVÜŞTÜK EVLAT, VE DE KAZANDIK...

!!

DAN!

AMA BEN KAYBETTİM.. ELVEDA LARRY...

HAV! HAV!

ARTIK SAHİBİN SENİ DUYAMAZ ŞEYTAN..

ARABAYI ONARMAK GÜÇ OLACAK

GİDİYOR MUYUZ?

ACELE ETME. TOPU TOPU BEŞ KİŞİ TEMİZLEYEBİLDİK.

DAN ÖLDÜ.

ZAVALI DAN.. NE İYİ İNSANDI..

ŞU KELEPÇELERİ ÇIKAR. GERİ DÖNERLERSE BEN DE DÖVÜŞÜRÜM...

OLUR AMA YARARI YOK.

ÇÜNKÜ ONLAR DÖNDÜĞÜNDE BİZ BURADA OLMAYACAĞIZ.. HAVA KARARINCA YOLA ÇIKACAĞIZ.

AMA BU İNTİHAR OLUR!

YA SİZİN YAPTIĞINIZ NE? ASKERLER GELMEYECEK. YERLİLER YENİDEN SALDIRACAKLAR!

BUGÜN DAN VE MÜHENDİS ÖLDÜ. YARIN BİR BAŞKASI ÖLECEK. TA Kİ KİMSE KALMAYINCAYA KADAR!

HER ŞEYİ GÖZE ALIP KURTULMAYI DENEYECEĞİZ!

32

DEVAM EDECEK

Bilmece Bulmaca

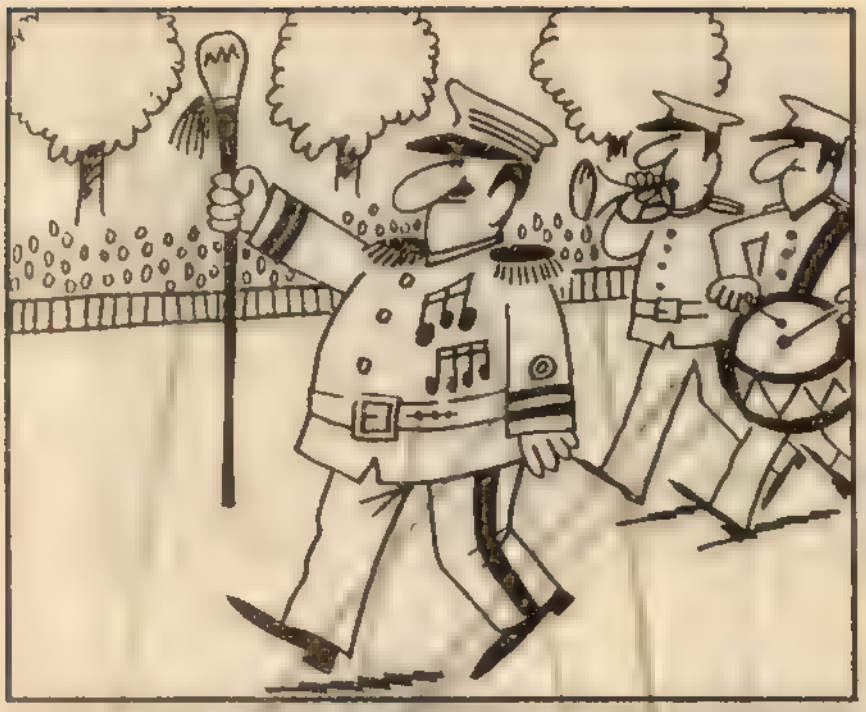

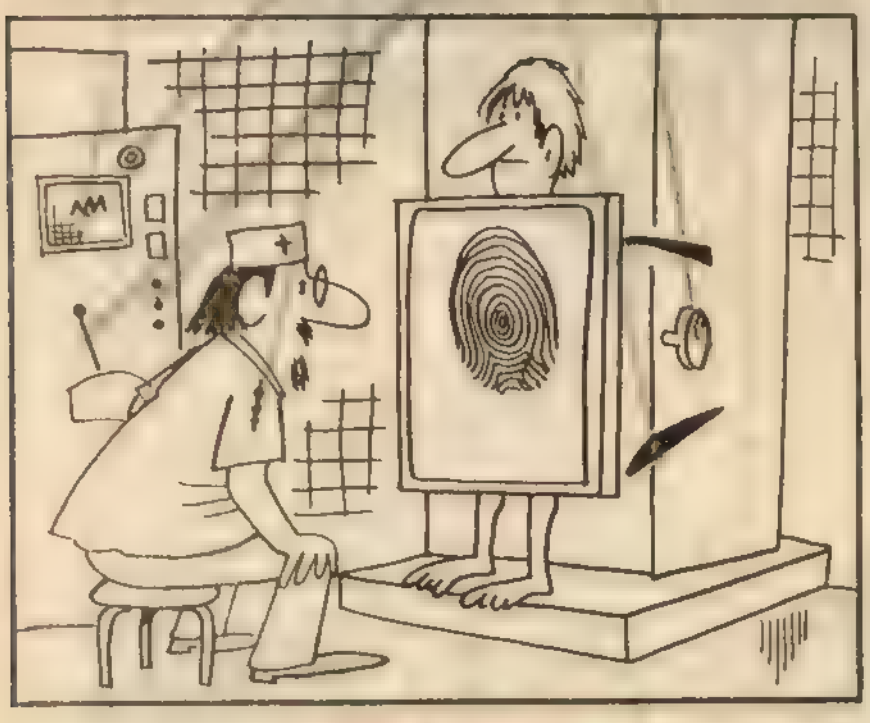

7 BENZER

Iki resim arasındaki yedi benzeri bulabilir misiniz?

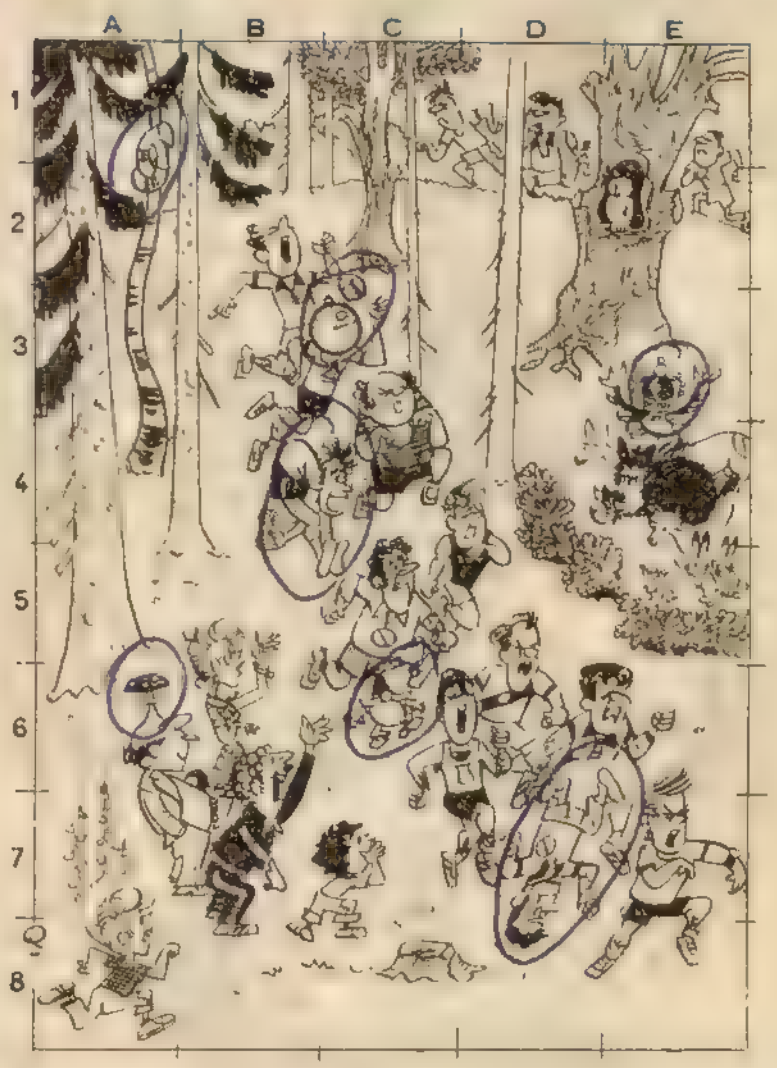

PİKNİKTE: Ressamımız yukarıdaki resmi çizerken oldukça dalgınmış. Yedi tane hata yapmış. Biz onları hemen bulduk. Acaba siz de bulabilir misiniz?

8 FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi ? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden.

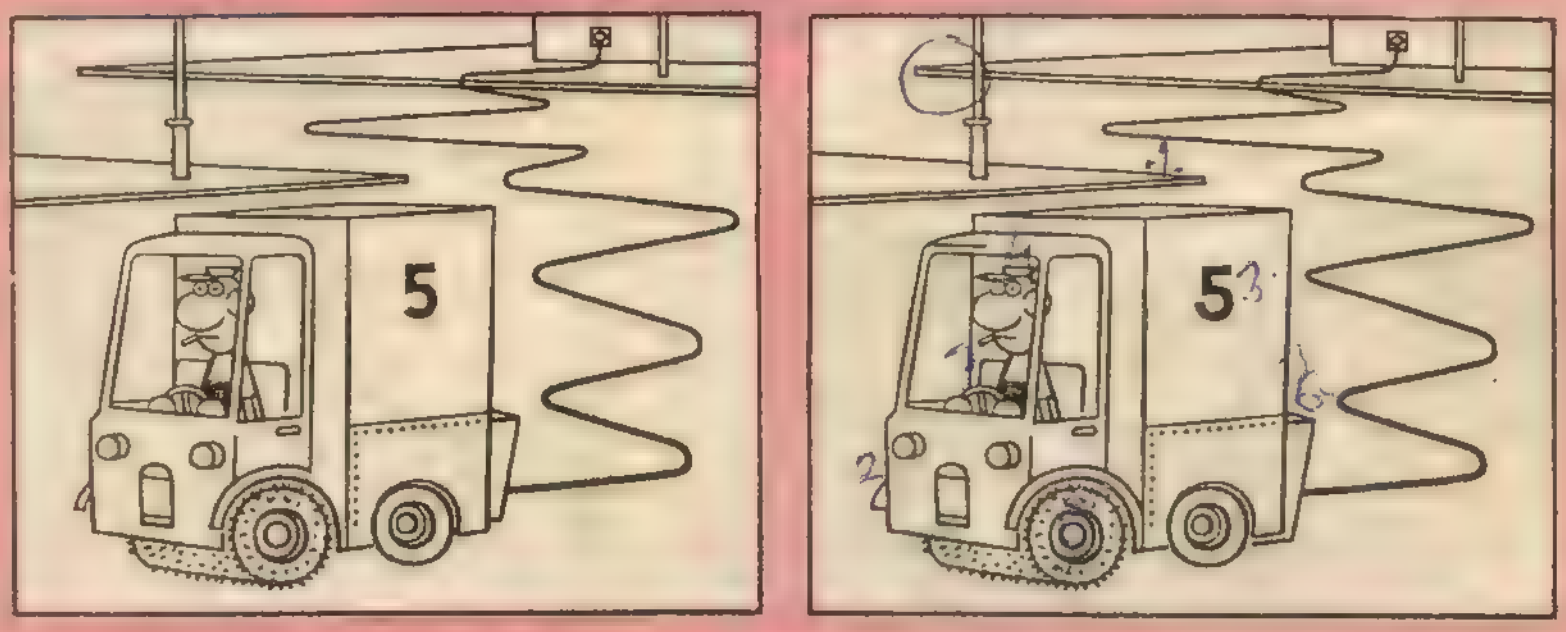

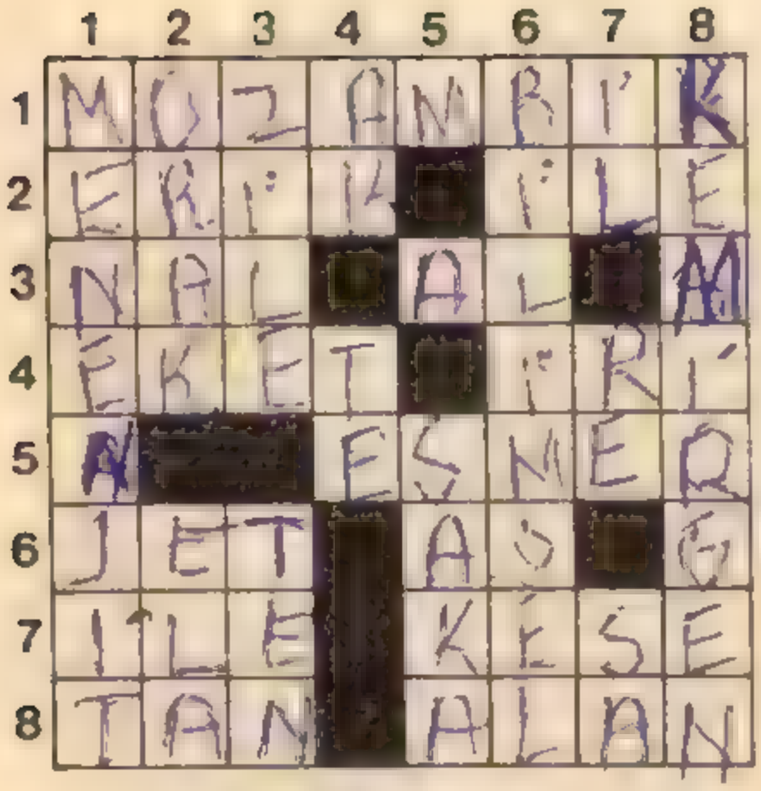

SOLDAN SAĞA

1) Afrika'da bir ülke. 2) Bir meyve adı — Bir bağlaç. 3) Bazı hayvanların tırnaklarına çakılan demir parçası — Kırmızı. 4) (tersi) Erkek keçi — Olağandan fazla gelişmiş olan. 5) Koyu buğday rengi. 6) Tepkili uçak — İskambilde birli. 7) Bir bağlaç — Cepte taşınan ve içine para, tütün gibi şeyler konulan küçük torba 8) Güneş doğmadan önceki alaca karanlık — Saha.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1) Beyin ve omurilik zarlarıyla ilgili bir hastalık 2) Ekin biçmeye yarayan araç — Bir göz rengi. 3) Tokat'ın bir ilçesi — İnsan vücudunun dış yüzü. 4) Beyaz — (tersi) Bir besin maddesi. 5) Serçegillerden ötücü bir kuş. 6) Bilimle ilgili. 7) Vilayet — Bir nota — Bir şart eki. 8) Kesici dişleri iyi gelişmiş memeliler takımından olan hayvanlara verilen isim.

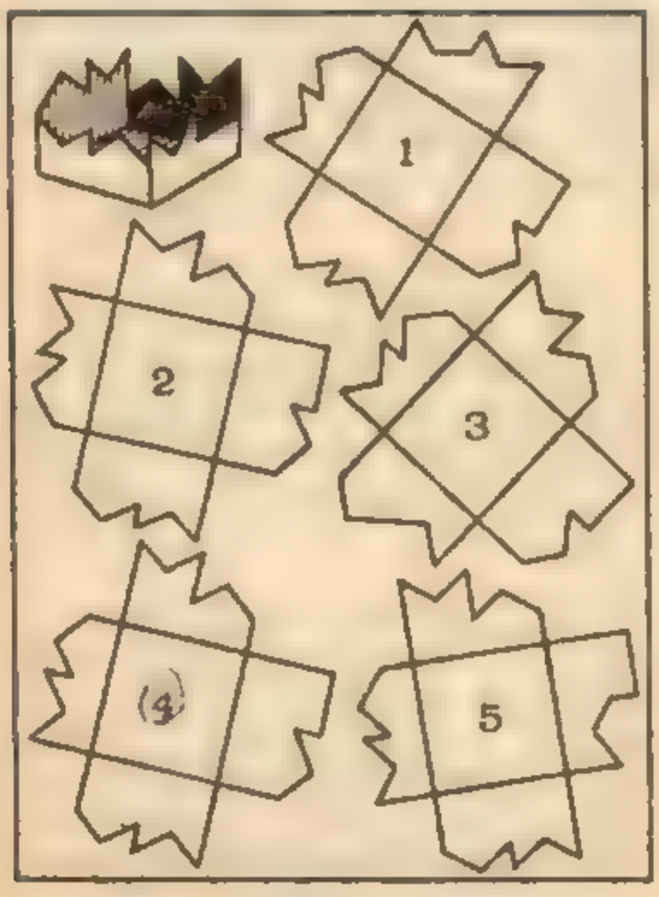

BİR ŞEKİL

Yukarıdaki şekillerden hangisinin sol üst köşede görülen şeklin açılmış biçimi olduğunu bulabilir misiniz?

Yanıtlar 64. sayfada

ÇİÇEKLER: Sağdaki çiçeklerin hangisinin solda kare içinde gözüken çiçeğin eşi olduğunu bulabilir misiniz?

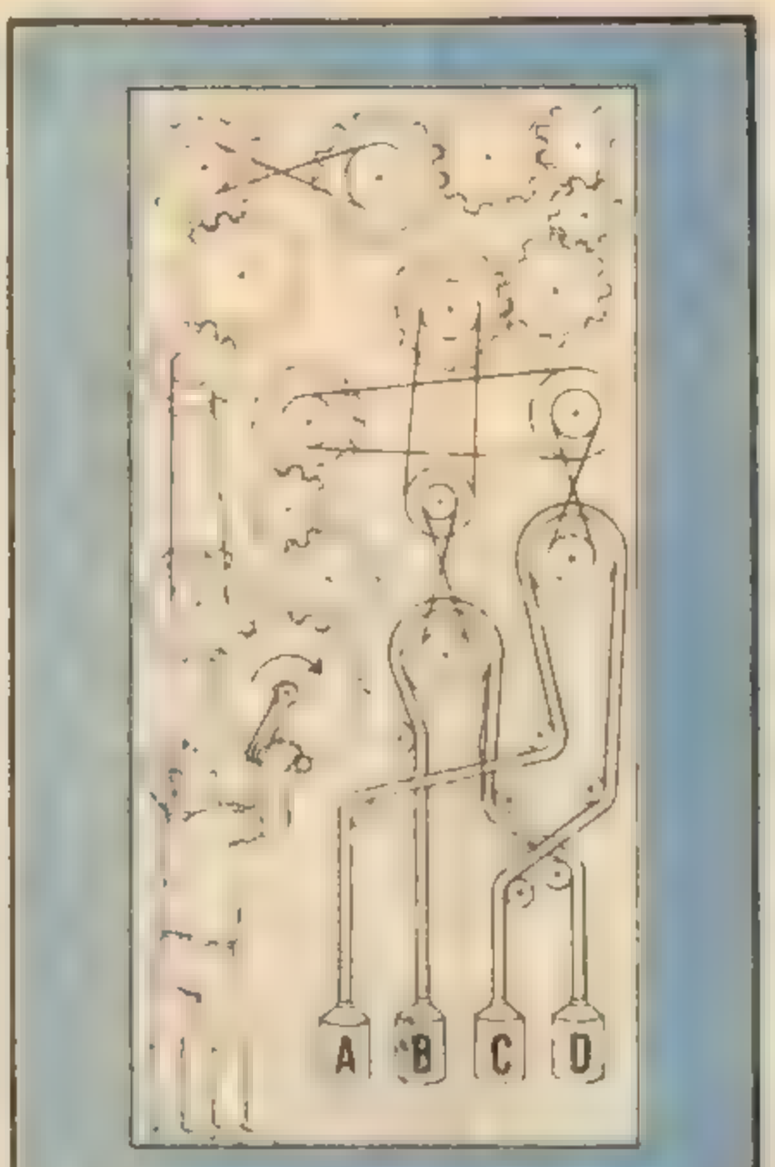

DÖRT AĞIRLIK: Yukarıdaki resimde kolu ok yönünde çeviren kişinin hangi ağırlıkları kaldıracağını bulabilir misiniz?

ORTAK YANLAR: Yukarıdaki resimlerin her birinin ikişer ikişer benzeşen yanları var. Acaba onları bulabilir misiniz?

SÖZCÜK AVCILIĞI

Yandaki harfler arasına gizlenmiş bazı sözcükler var. Sözcükler soldan sağa, sağdan sola, yukarıdan, aşağıya, aşağıdan yukarıya ve çapraz olarak yerleştirilmiştir; ters de olabilirler... Ama hepsi düz bir çizgidedir. Örnek olarak birini belirttik. Ötekileri bulması sizden..

Saklı Sözcükler: An, Kara, Atina, Roma, Tokyo, Varşova, Bern, Moskova, Ivana, Oslo, Şam, Helsinki, Prag, Londra, Barselona, Lizbon, Paris, Kuralsız, Lima, Pekin, Santiago, Seul, Doha

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	S	N	Z	U	D	A	V	A	L	İ
2	A	İ	D	O	H	A	M	N	İ	K
3	N	K	O	Y	K	O	T	İ	M	N
4	T	E	B	V	R	Ş	H	T	X	I
5	I	P	A	R	A	K	N	A	N	S
6	A	S	R	M	P	R	A	G	A	L
7	G	A	S	N	E	Z	Ş	I	Y	E
8	O	K	E	B	O	N	N	O	I	H
9	L	A	L	M	O	S	K	O	V	A
10	U	R	O	E	S	I	R	A	P	A
11	E	A	N	H	L	O	N	D	R	A
12	S	K	A	N	O	B	Z	I	L	S

Yalçın Çetin Usta'ya

- **ZÜLAL SÜER:** Yaşım 14. Müzik ve folklorla ilgilenirim. Kitap okumayı çok severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: 24. Sok. 18/17 Bahçelievler – ANKARA
- **MİNE FIRAT:** Yaşım 14. Boş zamanlarımda müzik dinler, sinemaya giderim. Kurutulmuş çiçek koleksiyonum var. Yazışmak istiyorum.
  Adres: 16. Sok. Birlik Ap. 17/3 Bahçelievler – ANKARA
- **SEZAR YÜKSEL:** Yaşım 13. Pul biriktiririm. Basketbol oynamayı çok severim. Dergi okuru arkadaşlarla yazışacağım.
  Adres: Kurtuluş Mah. Atatürk Bulvarı No: 243 NAZİLLİ
- **SABAHATTİN KARATAY:** Yaşım 14. Boş zamanlarımda müzik dinler, resim yaparım. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Yeni Mah. 1012. Sok. No: 36 Batman – SİİRT
- **MEHMET ÖĞÜT:** Yaşım 10. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, ders çalışmayı severim. Kart ve peçete biriktiririm. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
  Adres: Fevzi Paşa Mah. Cengiz Sok. No: 7 Nizip – GAZİANTEP
- **NİGAR KOCATÜRK:** Yaşım 14. Ortaokul öğrencisiyim. Müzik dinlemeyi, bisiklete binmeyi, yüzmeyi severim. Kart biriktiririm. Yazışmak istiyorum. Adres: Çavuş Mah. Üsküdar Cad. No: 143 K.1 Şişli – İSTANBUL

- **7 BENZER:** (1) Önde yürüyen adamın elindeki sopanın ucu ile soldaki aletin üzerindeki şekil. (2) Öndeki adamın sol kolundaki düğme ile soldaki aletin yukarısındaki düğme. (3) Borazanın önü ile rontgen aletinin kolu. (4) Trompet sopalarından biri ile soldaki aletin göstergesi. (5) Öndeki adamın kemerinin susü ile doktorun sağ kolundaki şekil. (6) Trompetçinin elbisesinin düğmeleri ile aletin düğmeleri. (7) Öndeki adamın kasketinin ucu ile rontgen aletinin altındaki siyah şekil.

- **8 FARK:** (1) Gerideki kaldırımın sol köşesi (2) Arabanın üzerindeki rakam. (3) Sürücünün koltuğu. (4) Sürücü yerinin tavanı. (5) Ön sağ tekerleğin cantı. (6) Arabanın arkasındaki kasa. (7) Sürücünün arkasındaki koltuk. (8) Ön sol tekerleğin arka cantı.

- **PİKNİKTE:** A–1: Düğümlenmiş ağaç. A – 6: Mantar kafalı adam. B/C–4: Elleri bacaklarının arasında koşan adam. C–3: Saat kafalı adam. C–6: Cüce. D–7: Baş aşağı koşan adam. E – 3: Taç giymiş geyik.

- **KARE BULMACA:** Soldan sağa: 1) Mozambik. 2) Erik – İle. 3) Nal – Al. 4) Etek – İri. 5) Esmer. 6) Jet – As. 7) İle – Kese. 8) Tan – Alın.
  Yukarıdan aşağıya: 1) Menenjit. 2) Orak – Ela. 3) Zile – Ten. 4) Ak – Te. 5) Saka. 6) Bilimsel. 7) İl – Re – Sa. 8) Kemirgen.

- **BİR ŞEKİL:** 4 numaralı şekil.

- **ÇİÇEKLER:** 2 numaralı çiçek.

- **DÖRT AĞIRLIK:** A ve B ağırlıkları kalkar.

- **ORTAK YANLAR:** A – B: Kuşun gagası ile adamın kucağındaki torbanın ucu. B – D: Adamın boyunbağı ile silahşörün kemeri, D–C: Silahşörün kılıcının kabzası ile atın üzengisi. C–E: Atın kahkülleri ile trompetçinin şapkasının tüyleri,

- **SÖZCÜK AVCILIĞI:** Ankara (H–5, düz sola), Atina (H–5, düz yukarı), Roma (E–4, çapraz yukarı), Tokyo (G–3, düz sola), Varşova (D–4, çapraz aşağı), Bern (D–8, çapraz yukarı), Moskova (D–9, düz sağa), Viyana (I–9, düz yukarı), Oslo (E–9, düz aşağı), Şam (F–4, çapraz aşağı), Helsinki (J–8, düz yukarı), Prag (E–6, düz sağa), Londra (E–11, düz sağa), Barselona (C–4, düz aşağı), Lizbon (I–12, düz sola), Paris (I–10, düz sola), Karakas (B–12, düz yukarı), Lima (I–3, düz aşağı), Santiago (A–1, düz aşağı), Pekin (B–5, düz yukarı), Seul (A–12, düz yukarı), Bonn (D–8, düz sağa), Vaduz (G–1, düz sola), Doha (C–2, düz sağa).

OKURDAN OKURA

Bu sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

ARKADAŞIM

Bir arkadaşım olsun isterdim
Sözleri tatlı mı tatlı
Bir arkadaşım olsun isterdim
Beni sevsin
Benimle sevinsin, benimle
üzülsün
Bir arkadaşım olsun isterdim
Kalbi temiz
Düşünceleri dürüst
Bir arkadaşım olsun isterdim
Haktan yana
İnsanlıktan yana

CENGİZ DAYAÇ

✱

KÖYÜM

Köyüm köyüm
Yeşil köyüm tatlı köyüm
Benim köyüm senin köyün
köyümüz.

Hastası var
Doktoru yok.
Yolcusu yok.
Köyüm köyüm, tatlı köyüm
Benim köyüm senin köyün
köyümüz.

Çalışkandır köylümüz
Uğraşırlar yol için
Uğraşırlar doktor için
Okul için - bilim için - bizim
için

Canım köyüm
Köyümüz.

İnancım şu köyüm için:
Köyüme güneş doğacak,
Köyüm Karanlıkları
Boğacak.

AŞKIN ÇELİK

TOPRAK SEVGİSİ

Kalem tutan elimiz
Çapayı da tutar.
Bütün dünya
Türkleri
Çiftçi olarak tanır.
Anne sevgisi gibi
Toprak sevgisi bizde.
Bahçemizi kazarız
Çapalar elimizde.
Soğuk, sıcak demeden
Çalışırız kış ve yaz
Uğraşmayan toprakla
Zengin millet olamaz.

OKTAY KÜTÜKOĞLU

✱

ÖZGÜRLÜK

Işıl ışıl parlıyor gözleri
Ufak bir köpeğin
Ve özgürlüğü arıyor
Zinciri sıkıyordu artık onu
Özgür olmak için kırmak
İstiyordu zincirini
Özgür olmak özgür olmak
özgür olmak

MERİÇ KONUK

ARKADAŞ

Sana kardeşim diyesim
geliyor içimden
Sana bağlanmak kolay bir
anda birden
Sensiz geçen bir gün
düşüncem
Sensin bana hayat veren
Sensin beni baştan yaratan
Arkadaş....

TAKDİR ERİKÇİ

✱

SOKAKTA

Sokak herkesin malı
Ona iyi bakmalı
Yere kağıt, çöp atma
Ağaçları oynatma

Kimseye çarpma sakın
Kazaya gitme yakın
Yollarda koşup durma
Nerde olsa oturma.

Yolda türkü çağırma
Yüksek sesle bağırma
Gelene yol vermeli
Dikkatle yürümeli

GÜLSEVİN YILDIRIM

BİSİKLETİN SÜTÜ

Yaşlı bir köylü, kasabaya indiğinde bakkal Mehmet ağanın dükkânına uğrar. Gerekenleri aldıktan sonra dışarı çıkar. Dükkânın önünde bir bisiklet görür. Bu boyalı ve süslü araca hayran hayran bakarken

— Nedir bu? diye sorar.

Bakkal:

— Bisiklettir bunun adı, yanıtını verir. Üstüne biner, ayaklarını şuralara koyar çevirirsin; seni istediğin yere götürür.

— Kaça veriyorsun bunu?

— Bin yedi yüz elli lira.

— Çok pahalı, bir sağmal inek parası kadar.

— Fakat sen bu para ile bir inek alıp üstüne binsen ve gezmeğe kalksan, sana gülmezler mi?

Köylü, bıyık altından gülümseyerek bakkala şu cevabı verir.

— Söylediğin söze bak hele! Ben bunu alsam da köye götürsem ve tutup süt sağmağa kalksam, o zaman daha çok gülmezler mi?

SEYLA ÖNCEL

Mehmet Cemîl Babanlı

HAYVANLAR
ANSİKLOPEDİSİ

30

KARINCA

Karıncalar böceklerin, kanatlılar alt sınıfın bir takımıdır.

Karınca türleri renk ve biçim yönünden birbirlerinden ayrılmazlar. Çoğunlukla davranışlarında ayrıcalık gösterirler.

Karıncanın üç bölümden oluşan bir vücudu vardır. Başında iki duyarga bulunur. Ağız, bir dille ısırıcı çenelerden oluşur. Gözler petek gözdür. Petek gözler bir çok küçük gözden oluşur. Vücudun orta bölümü olan göğüs, üç parçalıdır. Vücudun son bölümü karındır. Karın göğüse dar bir belle bağlıdır. Kanatlı türlerde iki çift kanat bulunur.

Karınca türleri topluluklar biçiminde yaşarlar. Türlerinin sayısı 10.000'e yaklaşıktır. Tipik bir karınca topluluğu bir kraliçe ve onun döllerinden çoğalır.

Karıncalar tohum, böcek, bitki ve hayvan leşi yerler. Bazı karıncaların başka karıncaları da yedikleri görülür.

TEMEL REİS

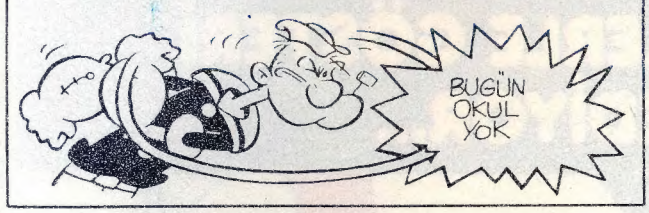
BUGÜN OKUL YOK

YAŞASIN! BUGÜN OKUL YOK..
KUŞLAR GİBİ HÜRÜM. CANIM NE İSTERSE ONU YAPACAĞIM..

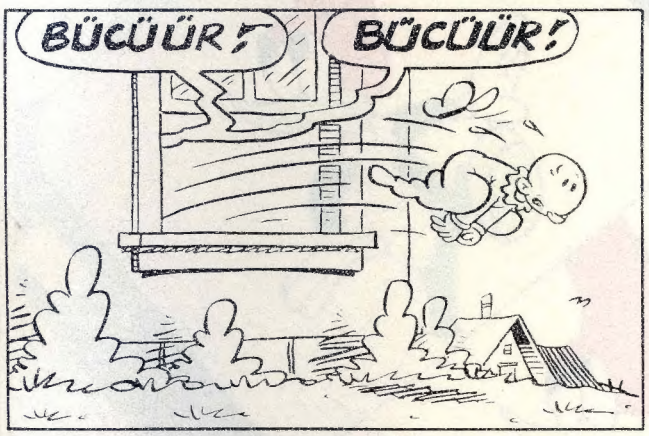
BÜCÜÜR!
BÜCÜÜR!

NEREYE KAYBOLDU BU ÇOCUK? SALONDAKİ DOLABI TAŞIMAMA YARDIM EDECEKTİ.
EVET.. NE ZAMAN OKULU OLMASA ORTADAN KAYBOLUR. BEN DE ONU ÇARŞIYA YOLLAYACAKTIM!

BÜCÜR'Ü GÖRDÜN MÜ? BİRLİKTE BALIKLARI AYIKLAYACAKTIK...
BEN DE ONA BAKIYORDUM.

TEMEL! BÜCÜR'Ü GÖRDÜN MÜ? ONA BAHÇEDEKİ ÇÖPLERİ TEMİZLETECEKTİM.
ONU BULURSAN SAKIN ELİNDEN KAÇIRMA..

UMARIM TEHLİKE GEÇTİ ARTIK..

İNSANIN TATİL GÜNÜNÜ KÜÇÜCÜK BİR KUTU İÇİNDE GEÇİRMESİ KADAR KÖTÜ BİR ŞEY OLAMAZ...
BUD HAGENDORF 3-5

PAMUKBANK ÇOCUK SİNEMASI
İSTANBUL'UN DÖRT YERİNDE,
ANKARA, ADANA VE İZMİR'DE...

ÇOCUKLAR! ÇOCUKLAR! KOŞUN!
YENİ YENİ FİLMLERLE GÖSTERİ DEVAM EDİYOR...

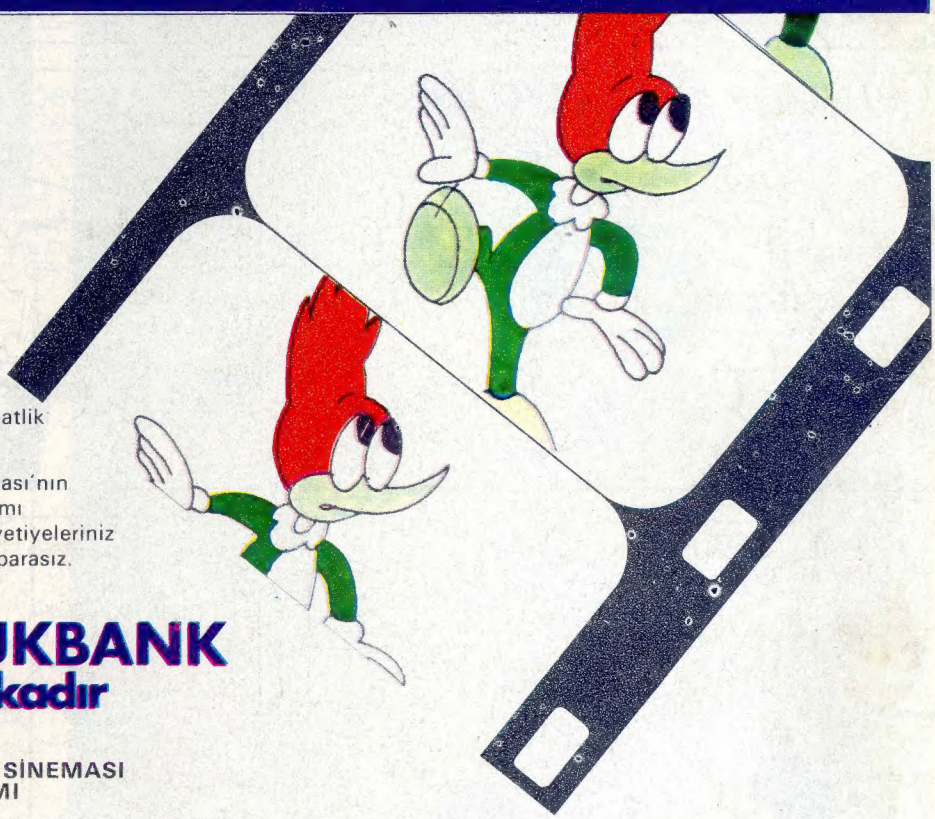

Pamukbank sunuyor:
Küçüklere büyük şenlik.
Konulu uzun çizgi filmler,
Miki'ler, müzikaller,
belgeseller...
Her gösteri, bir buçuk saatlik
bir sinema şenliği.

Pamukbank Çocuk Sineması'nın yurt çapında Nisan programı aşağıda sunulmuştur. Davetiyeleriniz Pamukbank şubelerinde, parasız.

PAMUKBANK
iyi bankadır

PAMUKBANK ÇOCUK SİNEMASI NİSAN 1979 PROGRAMI

İLİ	SİNEMA	GÖSTERİ TARİHLERİ
İstanbul		
Beyoğlu	DUNYA	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)
Kadıköy	SUREYYA	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)
Bakırkoy	SİNEMA 74	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)
Osmanbey	SITE	7, 14, 21, 28 Nisan (Cumartesi)
Ankara		
Kavaklıdere	AKUN	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)
Adana		
Atatürk Caddesi	ARI	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)
İzmir		
Alsancak	İZMİR	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)

Davetiyelerinizi aşağıdaki Pamukbank Şubelerinden alabilirsiniz:

İstanbul
Aksaray, Bakırköy, Beşiktaş, Beyoğlu, Fatih, Galatasaray, Gaziosmanpaşa, Kadıköy, Karakoy, Levent, Nişantaşı, Sefakoy, Sultanhamam, Şişli, Ümraniye, Üsküdar, Zeytinburnu

Ankara
Altındağ, Aşağı Ayrancı, Bahçelievler, Balgat, Cebeci, Karşıyaka, Kavaklıdere, Kızılay, Ulus

Adana
Bankalar Caddesi, Hâl, Karşıyaka, Reşatbey, Ulucami, Yağ Camii, Yavuzlar
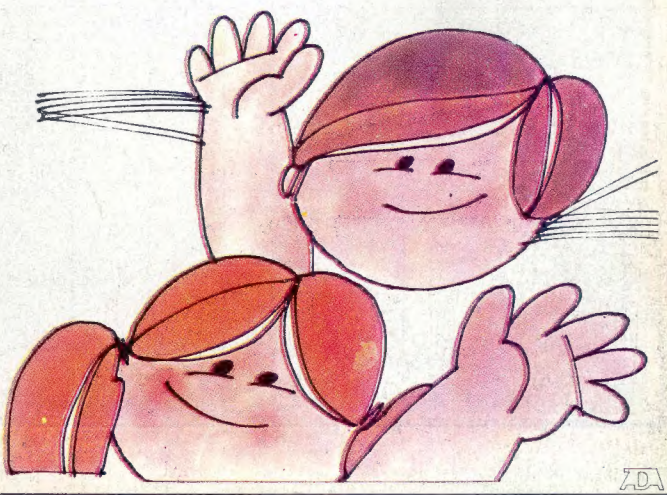
İzmir
Altındağ, Anafartalar, Balçova, Bornova, Gultepe, Hatay, Konak, Zeytinlik